

Projekt

z dnia.....

WICESTAROSTA

Zatwierdzony przez

Jarosław Kotliński

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU KARKONOSKIEGO**

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w roku 2020 oraz z efektów pracy w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2020 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2021

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Powiatu Karkonoskiego przyjmuje sprawozdanie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w roku 2020 oraz z efektów pracy w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2020 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2021.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Karkonoskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Jeleniej Górze**

Ewelina Wójcik

RADCA PRAWNY

Ewa Cymara

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w art. 112 ust. 12 nakłada na kierującego powiatowym centrum pomocy rodzinie obowiązek składania radzie powiatu rocznego sprawozdania z działalności wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Kolejno zgodnie z treścią art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Centrum, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, jest zobowiązane przedstawiać staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej.

Natomiast zgodnie z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych do kompetencji rady powiatu, co zostało wskazane powyżej.

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Jeleniej Górze
[Podpis]
Ewelina Wójcik

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE W JELENIEJ GÓRZE
W ROKU 2020**

oraz

**Z EFEKTÓW PRACY W ZAKRESIE RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2020**

**WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK
2021**

SPIS TREŚCI

strona

WSTĘP	3
I. Budżet	6
II. Zadania inwestycyjne, remonty.....	10
III. Realizacja zadań	11
1. Rodzinna piecza zastępcza	11
1.1 Świadczenia dla rodzin zastępczych	11
1.2. Efekty pracy w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej	17
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	19
3. Domy Pomocy Społecznej.....	22
4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	24
IV. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	29
V. Informacja z realizacji w roku 2020 „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 – 2020”	30
VI. Informacja z realizacji w roku 2020 „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2020”	44
VII. Informacja z realizacji w roku 2020 „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020”	48
VIII. Informacja z realizacji w roku 2020 „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020”	53
IX. Informacja z realizacji w roku 2020 „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017 - 2020”.....	57
WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2021	59

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Karkonoskiego. Prowadzi własną obsługę finansowo – księgową, kadrową i pełną obsługę rachunku bankowego dla środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z upoważnienia Starosty, prowadzone są również sprawy kadrowe kierowników jednostek pomocy społecznej (domów pomocy społecznej oraz domu dziecka). Od roku 2012 Centrum realizuje zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, a pod koniec 2017 roku w jego strukturach uruchomiono również Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Obszarem działania jest Powiat Karkonoski. Podstawą realizacji zadań były w szczególności następujące akty prawne:

- ⇒ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 z późn.zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598)
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. 2012 r. poz. 954)
- ⇒ Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1358)
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. 2012 r. poz. 964 z późn. zm.)
- ⇒ Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P.2018 r. poz.326)
- ⇒ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018 r. poz.1061 z późn. zm.)

Realizowano zadania określone w:

- o Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020,
- o Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015-2020,
- o Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020,
- o Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020,
- o Powiatowym Programie Profilaktycznym w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017 - 2020.

Wydano łącznie 356 (2019 r. – 346) decyzji administracyjnych dotyczących pomocy społecznej i pieczy zastępczej, a z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – 660 (2019 r. - 702) informacji o rozpatrzeniu wniosku.

W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznano 543 (2019 r. - 414) dofinansowań osobom fizycznym oraz na realizację dwunastu cyklicznych imprez - 9 podmiotom prawnym, głównie organizacjom pozarządowym skupiającym osoby niepełnosprawne lub działających na ich rzecz (9 podmiotów – 11 imprez w roku 2019). W imprezach wzięło udział 455 (2019 r. - 529) niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Na zadania rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 640 457 zł (2019 r. – 527 564 zł), tj. o ok. 17,6% wyższą niż w roku poprzednim.

Trzydziestu niepełnosprawnych mieszkańców powiatu uczestniczyło w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Koszty jego działalności są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2020 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 683 200 zł (2019 r. - 603 200 zł), z czego 614 880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 68 320 zł dofinansowała

powiat. Powiat dofinansował także dziewiętnastu niepełnosprawnym mieszkańcom udział w zajęciach w dwóch Warsztatach Terapii Zajęciowej w Jeleniej Górze. Na dofinansowanie zadania przeznaczono 43 063,50 zł (2019 r - 18 osób - 36 979,53 zł).

Uzupełnieniem zadań finansowanych ze środków PFRON jest realizacja programu pn. „Aktywny Samorząd”. W roku 2020 pozytywnie rozpatrzono 43 wnioski i zawarto umowy na kwotę 249 156,09 zł (2019 r. - 39 wniosków, umowy na kwotę 176 692 zł). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do opłaty za opiekę nad dzieckiem (żłobek, przedszkole), oprzyrządowania samochodu, prawa jazdy kat. B, zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, szkolenia z obsługi sprzętu elektronicznego, zakupu nowoczesnej protezy kończyny, pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Do końca 2020 roku na realizację programu wydatkowano kwotę 106.896,89 zł (2019 r. – 134.035,86 zł). Program jest realizowany do 15 kwietnia 2021 r.

Funkcjonujący w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze Ośrodek Interwencji Kryzysowej świadczył bezpłatną pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. W roku 2020 z pomocy Ośrodka skorzystało 47 osób. Odkonano się 85 spotkań.

Nadal obowiązuje porozumienie zawarte w roku 2018 z Powiatem Lubańskim, w ramach którego kobiety w ciąży, kobiety z dziećmi oraz inne osoby sprawujące opiekę nad dziećmi pochodzące z powiatu karkonoskiego, znajdujące się w kryzysie (w tym także w związku z przemocą domową) korzystają ze specjalistycznego wsparcia oraz pomocy w postaci schronienia w Ośrodku Wsparcia w Pobiednej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały dwie matki z dziećmi (czworo dzieci).

Powiat Karkonoski powierzył Powiatowi Lubańskiemu wykonanie zadania polegającego na pozostawianiu w gotowości do zapewnienia schronienia mieszkańcom z terenu powiatu karkonoskiego, znajdującym się w stanie kryzysu, świadczenie usług w zakresie interwencji kryzysowej.

W roku 2020 pozyskano dodatkowe środki finansowe w łącznej wysokości 1 715 428 zł (2019 r. – 1 144 651 zł), z tego :

- o dofinansowanie wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020”- 0 zł (2019 r. – 59 079 zł)
- o dofinansowanie bieżącej działalności oraz remontów w domach pomocy społecznej- 1 682 751 zł (2019 r. – 1 056 629 zł)
- o finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych - 12 624 zł (2019 r. - 12 624 zł)
- o wypłata dodatku do wynagrodzenia w wys. 250 zł miesięcznie na etat dla pracowników socjalnych domów pomocy społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, realizujących pracę socjalną w środowisku - 20 053 zł (2019 r. - 16 319 zł)

Realizowano zadanie dotyczące wypłaty dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W ubiegłym roku dodatek wychowawczy skierowano do 127 dzieci (2019 r. – 123 dzieci). Na realizację zadania przeznaczono kwotę 639 137,34 zł (2019 r. - 652 653,63 zł).

Dodatek wychowawczy w ramach rządowego programu dotyczącego pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – w wysokości 500 zł miesięcznie – otrzymało również każde dziecko przebywające w placówce opiekuńczo - wychowawczej, do ukończenia przez nie 18 roku życia. Pomocą objęto 51 dzieci (2019 r. – 51 dzieci). Koszt zadania wyniósł 289 118,92 zł (2019 r. - 147 609,00 zł).

Kontynuowano realizację rządowego programu „Dobry start”. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny, wypłacanego bez względu na dochód. Z programu skorzystało łącznie 141 dzieci, w tym 96 dzieci z rodzin zastępczych i 44 z placówek opiekuńczo-wychowawczych w powiecie, a także 1 pełnoletni wychowanek kontynuujący naukę. Nie wydano żadnej

decyzji odmawiającej przyznania świadczenia dobry start. Na realizację świadczenia przeznaczono ogółem kwotę 43 691 zł, z tego 28 800 zł w rodzinach zastępczych.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły żadne zakłócenia w realizacji świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych. W powiecie funkcjonowało 119 rodzin zastępczych, w których przebywało 156 dzieci (2019 r. - 128 RZ, 162 dzieci). Poza powiatem funkcjonowały 22 rodziny, w których przebywało 24 dzieci z powiatu karkonoskiego (2019 r. – 23 RZ z 25 dzieci).

Wszystkie postanowienia sądu dotyczące umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej realizowane były na bieżąco poprzez umieszczenie w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2020 w Domu dla Dzieci w Przesiece przebywało 16-oro dzieci (liczba miejsc -14), a w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie 35 dzieci (liczba miejsc – 30). W 2020 r. w placówkach umieszczono łącznie 12 dzieci w latach poprzednich (2017 r. – 15, 2018 r. – 20, 2019 r. - 9). Brak miejsc w placówkach powiatowych wymusił umieszczanie w placówkach poza powiatem 4 –oro dzieci, w których koszt utrzymania był znacznie wyższy. W wielu, miesięczny koszt utrzymania dziecka przekraczał cztery tysiące złotych. Najniższym kosztem utrzymania wyróżniła się placówka na terenie naszego powiatu (DD Szklarska Poręba – 3 226,00 zł , DD Przesieka – 3 906,78 zł).

W ramach realizowanych zadań współpracowano z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Prowadzono stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której zamieszczano aktualności i informacje dotyczące zadań realizowanych przez Centrum, informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim.

I. BUDŻET

Budżet działu 852 - pomoc społeczna, działu 855 - rodzina oraz działu 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w zakresie zadań realizowanych i nadzorowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, na 2020 rok wynosił po zmianach **25 852 889 zł**, w tym środki unijne 783 069 zł (2019 r. – 24 996 49 zł, 2018 r. – 22 500 750 zł), z tego przeznaczono na:

Lp.	Rozdz.	Zadanie	Kwota (w zł)	
			rok 2019	rok 2020
1	85202	działalność domów pomocy społecznej, w tym projekt unijny	18 463 782 1 772 603	18 809 099 783 069
2	85156	składki na ubezpieczenie społeczne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	33 089	36 995
3	85508	świadczenia dla rodzin zastępczych, w tym dodatek wychowawczy z kosztami obsługi	2 897 071 652 654	2 973 235 639 137
4	85504	świadczenie „Dobry start” w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z kosztami obsługi	42 779	43 691
5	85510	placówki opiekuńczo-wychowawcze (w tym utrzymanie Domu Dziecka, usamodzielnienia oraz kontynuacja nauki, koszty utrzymania dzieci przebywających w placówkach na terenie innych powiatów oraz w Domu dla Dzieci Nadzieja prowadzonym na zlecenie powiatu) w tym dodatek wychowawczy wraz z kosztami obsługi	2 575 882 147 609	2 994 342 289 119
6	85218	utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (w tym koszty utrzymania Ośrodka Interwencji Kryzysowej)	873 017	855 954
7	85595	zakł. fundusz świadczeń socjal. nauczycieli emerytów	7 000	6 800
8	85311	dofinansowanie kosztów uczestnictwa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie Jeleniej Góry oraz w Kowarach	97 299	111 384
9	85395	wypłata świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka	6 930	21 389
OGÓŁEM			24 996 849	25 852 889

Ponadto, dysponowano środkami z funduszy celowych:

- o z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na łączną kwotę 1 255 427 zł (2019 r. – 1 100 444 zł)
- o z programu PFRON p.n. „Aktywny Samorząd” na łączną kwotę 316 866,58 zł (2019 r. – 193 473 zł).

Plan i wykonanie środków budżetowych oraz wykorzystanie środków funduszu celowego przedstawiono w tabelach na końcu rozdziału.

Najistotniejsze zmiany w budżecie działu 852 - pomoc społeczna i działu 855 -rodzina w ciągu roku to:
zwiększenie środków z dotacji celowych na:

Zadanie	Rok 2019 (zł)	Rok 2020 (zł)
dofinansowanie bieżącej działalności oraz remontów w dps (środki z budżetu Wojewody i rezerwy celowej)	1 056 629	1 682 751 w tym granty (783 069)

wypłatę dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wraz z kosztami obsługi (środki z rezerwy celowej)	652 654	639 137
wypłatę dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z kosztami obsługi (środki z rezerwy celowej)	147 609	289 119
finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych (środki z rezerwy celowej)	12 624	12 624
dofinansowanie wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020” (środki z rezerwy celowej)	59 079	0
wypłatę dodatku do wynagrodzenia w wys. 250 zł miesięcznie na etat dla pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku w 2018 r. (środki z rezerwy celowej)	16 319	20 053
wypłatę świadczenia „Dobry start” w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z kosztami obsługi – (środki dotacji celowej)	42 779	43 691

Na utrzymanie domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Karkonoskiego wydatkowano łącznie kwotę 18 809 099 zł (2019 r. – 18 463 782 zł), z tego:

- o działalność powiatowych domów pomocy społecznej - 17 228 860 zł
- o dotacja dla Domu w Szklarskiej Porębie prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne - 1 580 239 zł

Struktura wydatków w powiatowych domach pomocy społecznej przedstawia się następująco:

	Wydatki Ogółem		Wydatki bieżące (bez inwestycyjnych i remontów)	
	2019	2020	2019	2020
wydatki płacowe oraz pochodne	69,0 %	73,0 %	76 %	75 %
pozostałe wydatki bieżące	26,0 %	26,0 %	24 %	25 %
wydatki inwestycyjne	5,0 %	1,0 %		

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

	Rok 2019	Rok 2020
zakupy materiałów, wyposażenia, opału, paliwa, odzieży, obuwia, pościeli, art. gospodarcze, środki czystości, itp.	24,0%	34,0%
środki żywności	26,0%	25,0%
energia	16,0%	15,0%
usługi remontowe	17,0%	10,0%
usługi pozostałe (np. pralnicze, pocztowe, abonamenty, przeglądy techniczne samochodów, urządzeń i instalacji, wywóz nieczystości, ścieki itp.)	14,0%	13,0%
inne (np. podatki, ubezpieczenia, szkolenia, delegacje itp.)	3,0%	3,0%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca (bez wydatków inwestycyjnych) wyniósł 4.030,22 zł (2019 r. – 3.933,34 zł). W poszczególnych domach koszt ten wynosił:

- o DPS Janowice 4.368,65 zł
- o DPS Miłków 4.275,35 zł
- o DPS Kowary 3.838,23 zł
- o DPS Sosnówka 3.698,89 zł
- o DPS Szklarska Poręba 3.970,00 zł

W 2020 roku średnia miesięczna kwota dotacji wojewódzkiej na 1 mieszkańca wynosiła 2.990,81 zł (2019 r. - 2.811,99 zł), jednak w ciągu roku otrzymano zwiększenia na dofinansowanie bieżącej działalności domów.

Średnia miesięczna stawka żywieniowa na 1 dzień w poszczególnych domach wynosiła:

	Rok 2020	Rok 2019
o DPS Janowice	9,05 zł	7,98 zł
o DPS Miłków	9,67 zł	9,21 zł
o DPS Kowary	9,50 zł	8,34 zł
o DPS Sosnowka	9,00 zł	8,50 zł
o DPS Szklarska Poręba	11,00 zł	11,00 zł

W domach pomocy społecznej na 31.12.2020 r. zatrudnionych było 238 osób na 225,33 etatach (2019 r. – 258 osób na 250,05 etatach), w tym:

- w domach powiatowych 192,33 etatów
- w domu Zgromadzenia Zakonnego 33,0 etatów (2019 r. - 38,0 etatów)

Na terenie naszego powiatu funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- o Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie
- o Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiecu, prowadzony na zlecenie powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” z siedzibą w Jeleniej Górze.

Na działalność Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wydatkowano kwotę 1 563 520,35 zł (2019 r. – 1 294 963 zł) oraz na:

- koszty utrzymania dzieci w Domu dla Dzieci w Przesiecu – 713 502 zł (2019 r. - 641 583 zł)
- usamodzielnienia i kontynuację nauki osób opuszczających placówki – 87 108 zł (2019 r. - 107 591 zł)
- koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów – 370 435 zł (2019 r. 384 136 zł)

Struktura wydatków w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie przedstawia się następująco:

- wydatki płacowe oraz pochodne - 68 % (2019 r. - 68%)
- pozostałe wydatki bieżące - 23 % (2019 r. - 30%)
- wydatki inwestycyjne - 2 % (2019 r. - 2%)

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

	Rok 2019	Rok 2020
usługi pozostałe (np. wyżywienie – catering, wyżywienie i pobyty w MOS, MOW, internatach, dojazdy do szkół, wycieczki, przeglądy itp.)	70,00%	66,00%
energia	11,00%	13,00%
zakupy materiałów, wyposażenia, paliwa, odzieży, obuwia, art. gospod., śr. czystości, podręczników, przyborów szkolnych itp.	12,00%	13,00%
usługi remontowe	4,00%	4,00%
inne (np. podatki, szkolenia, delegacje, ubezpieczenia itp.)	1,00%	4,00%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wyniósł 3 226,00 zł (2019 r. – 3 501,40 zł), a dzienny koszt wyżywienia (usługa cateringowa) wynosił 23,50 zł (2019 r. - 20,95 zł). Na 31.12.2020 r. zatrudnienie w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wynosiło 16,75 etatów – 19 osób (2019 r. – 16,25 etatów, 19 osób).

Na prowadzenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze poniesiono wydatki w łącznej wysokości 855 954 zł, tj. 99,9% planu. Plan ustalony na początku roku zakładał wydatki w wysokości 826 587 zł. Ostatecznie, po zmianach, na koniec roku wynosił 856 459 zł.

Plan i wykonanie środków budżetowych

ŚRODKI BUDŻETOWE (w złotych)					
lp.	Rozdział	Plan wydatków wg układu wykonaw. budżet. na 2020 rok	Plan wydatków po zmianach na 2020 rok	Wykonanie za 2020 rok	% wykonania
1	Rozdz. 85156 Składki na ubezpieczenie społeczne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	31 000	37 018	36 995	99%
2	Rozdz. 85202 Domy Pomocy Społecznej	15 468 328	18 940 039	18 809 099	99 %
3	Rozdz. 85218 Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	826 587	856 459	855 954	99%
	OGÓŁEM DZIAŁ 852 - POMOC SPOŁECZNA	16 325 915	19 833 516	19 702 048	99%
1	Rozdz. 85508 Rodziny Zastępcze	2 996 714	3 068 418	2 973 235	97%
2	Rozdz. 85510 Działalność Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	2 931 427	3 141 078	2 994 342	95%
3	Rozdz. 85504 Wspieranie rodziny	40 000	43 710	43 691	99%
4	Rozdz. 85595 Pozostała działalność	6 800	6 800	6 800	100%
	OGÓŁEM DZIAŁ 855 - RODZINA	5 974 941	6 260 006	6 018 068	96%
1	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Rozdział 85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	109 312	111 400	111 384	99%
2	Rozdział 85395 – Pozostała działalność	0	21 390	21 389	99%
	OGÓŁEM DZIAŁ 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	109 312	132 790	132 773	99%
	OGÓŁEM (dz. 852, 855 i 853)	22 410 168	26 226 312	25 852 889	99%

Wykorzystanie środków funduszu celowego

FUNDUSZE CELOWE (w złotych)				
lp.	Wyszczególnienie	Środki otrzymane w 2020 roku	Wykorzystanie za 2020 rok	% Wykonania
1	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 255 427	1 255 427	100%
2	Program pilotażowy PFRON* „Aktywny Samorząd”	316 866,58	106 896,89	33%

*Realizacja programu „Aktywny Samorząd” przedłużona do 15.04.2021 r.

II. ZADANIA INWESTYCYJNE, REMONTY

ZADANIA INWESTYCYJNE

W roku 2020 w Domach Pomocy Społecznej dokonano zakupów inwestycyjnych na kwotę **122 574,73 zł** (2019 r. - 2 717 982,70 zł), z tego:

DPS Miłków

- o **37. 000,00 zł** modernizacja kotłowni z opalanej olejem opałowym na opalana pelletem w obiekcie Zespołu Szkół Specjalnych przy DPS JUNIOR (demontaż starego kotła olejowego wraz z utylizacją, demontaż zbiorników olejowych, przygotowanie kotłowni na potrzeby kotła pelletowego, montaż kotła pelletowego o mocy 30kW wraz z podajnikiem, dostosowanie obecnej instalacji co i cwu do modernizacji kotłowni, modernizacja instalacji elektrycznej.

DPS Sosnowka

- o **73.370,73 zł** wykonanie oświetlenia awaryjnego, syst. oddymiania i sygnalizacji PPOŻ w budynku Zameczek i Pawilon.

DPS Kowary

- o **12.204,00 zł** podnośnik do kąpielni mieszkańców znajdujący się w łaźni

REMONTY

W roku 2020 na usługi remontowe wydatkowano łącznie 437 534,40 zł (2019 r. - 581 408,78 zł), z tego domy pomocy społecznej wydatkowały kwotę 420 174,47 zł (w tym 149 283,00 zł z dotacji celowej na dofinansowanie remontów w domach pomocy społecznej), a Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie – 17 359,93 zł (2019 r. - 13 457,70 zł). W ramach tych środków wykonano szereg prac remontowych, naprawczych i konserwacyjnych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia. Zakres wykonanych prac:

Dom Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich	Konserwacja pralni, konserwacja dźwigu osobowego, hydrantów, gaśnic, instalacji oddymiania, kotłowni, naprawa drobnego sprzętu, kosztorys inwestorski na prace budowlane związane z przebudową łazienki na parterze budynku nr 1/Pałac/, projekt budowlany związany z przebudową łazienki na parterze budynku nr 1 Pałac, funkcja inspektora nadzoru inwestorskiego przy realizacji zadania „Przebudowa łazienki na parterze w budynku nr 1 Pałac”, funkcja kierownika budowy przy realizacji zadania „Przebudowa łazienki na parterze w budynku nr 1 Pałac”, przebudowa łazienki na parterze budynku nr 1 Pałac, wymiana i naprawa uszkodzonej stolarki okiennej na terenie DPS, naprawa samochodu.
Dom Pomocy Społecznej w Miłkowie	Konserwacja urządzeń elektrycznych, chłodniczych, kotłowni olejowej, centrali telefonicznej, instalacji SSP, dźwigów towarowych, kominów, remont sprzętu AGD, rolet zewnętrznych ,kosza komory pomiarowej, kserokopiarki, samochodów, remont wewnętrznej sieci centralnego ogrzewania w pawilonie 4, remont przyłącza do stacji uzdatniania wody w pawilonie 1, przyłącza do stacji uzdatniania wody hydrofornia, remont instalacji wodnej w pawilonie 5, remont

	dachu pawilonu w tym: wykonanie prac dekarско blacharskich, uszczelnienie okien dachowych, remont koszy dachowych, roboty remontowe - malowanie pokoi w pawilonie 2,3,4, oraz ułożenie nowych paneli i naprawa posadzek.
Dom Pomocy Społecznej w Kowarach	Bieżące prace naprawcze - naprawa sprzętu AGD i drobne naprawy samochodu Renault Traficc, naprawa pieca w kotłowni w budynku DPS, naprawa dźwigu – windy, systemu wentylacyjnego w kuchni DPS, naprawa domofonu na bramie głównej, remont kuchni rozdzielczej w budynku głównym.
Dom Pomocy Społecznej w Sosnowce	Przegląd i konserwacje kominów, konserwacja dźwigów, regeneracja i konserwacja hydrantów i gaśnic, remont korytarza i schodów II kondygnacji Bud. Zameczek, remont i wykonanie instalacji alarmu w platformie osobowej, naprawa samochodu.
Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie	Naprawa pralek i zmywarki, piły spalinowej, kserokopiarki, 2 telewizorów, programu F-Kw księgowości, wymiana rozbitych szyb w 2 oknach, położenie nowej instalacji elektrycznej w każdym pokoju dzieci, na klatce schodowej i w kuchni na I i II piętrze budynku. Postawienie i obudowanie nowego stelaża regipsami, otynkowanie, ocieplenie, wygładzenie i pomalowanie ściany w celu wyodrębnienia nowej placówki na I piętrze tj. POW „Płomyk”.

III. REALIZACJA ZADAŃ

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców. Piecza zastępcza ma charakter okresowy, a jej celem jest wsparcie rodziny do czasu wyeliminowania dysfunkcji uniemożliwiającej opiekę i wychowanie dziecka. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

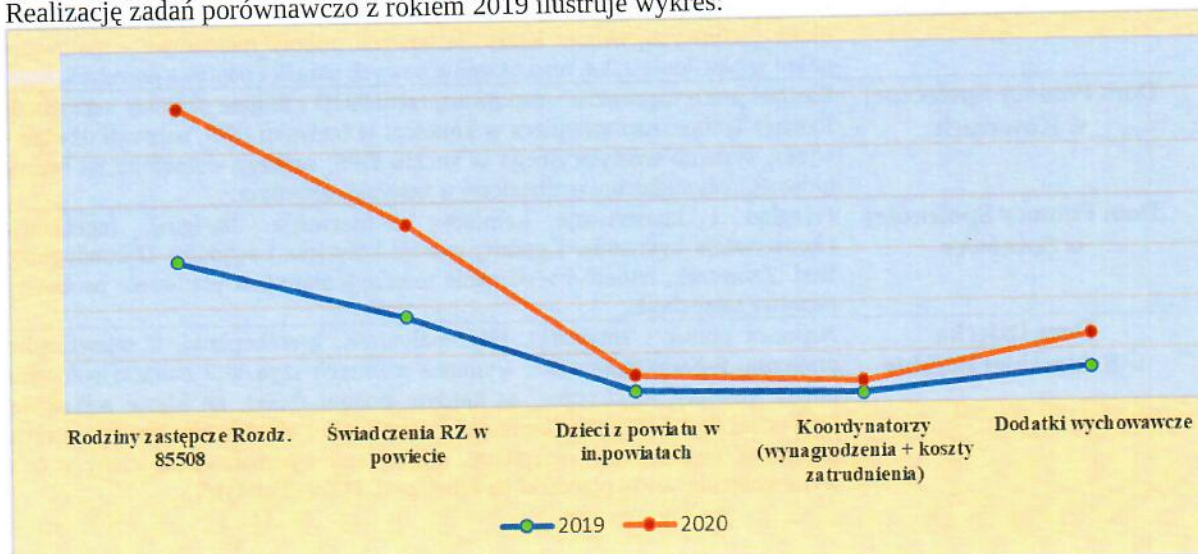
1.1. ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

Organizowanie opieki oraz udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jest zadaniem powiatu. Zadanie to realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, które swoim zasięgiem działania obejmuje: miasta - Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba oraz gminy - Mysłakowice, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Podgórzyn i Stara Kamienica.

W roku 2020 nie wystąpiły żadne zakłócenia w realizacji świadczeń pieniężnych dla funkcjonujących rodzin zastępczych. Na realizację zadań w rozdz. 85508 – Rodziny zastępcze wydatkowano łącznie 2 973 235 zł (2019 r. – 2 897 071 zł), w tym:

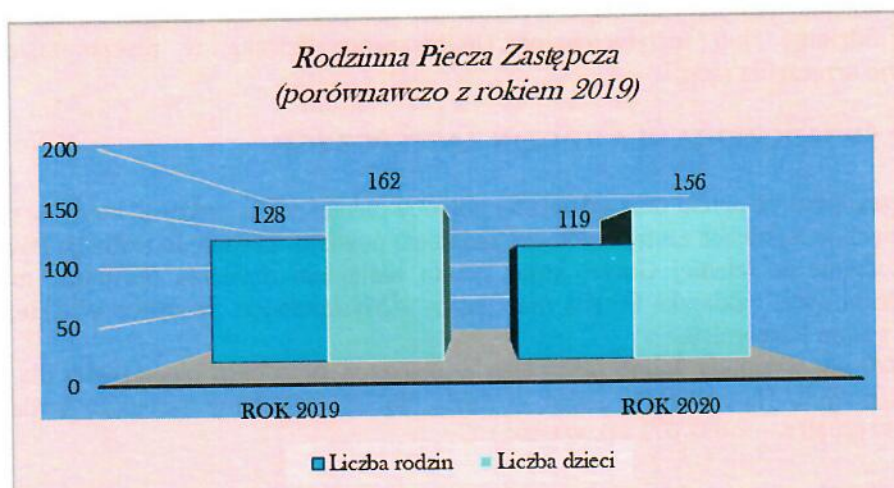
- 1) 1 806 671 - świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie karkonoskim,
- 2) 303 031 - wydatki na dzieci z powiatu w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
- 3) 217 710 - } wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wraz z pochodnymi,
- 4) 6 686 - } pozostałe wydatki dot. zatrudnienia koordynatorów,
- 5) 639 137 - dodatki wychowawcze.

Realizację zadań porównawczo z rokiem 2019 ilustruje wykres:

Źródło: dane PCPR

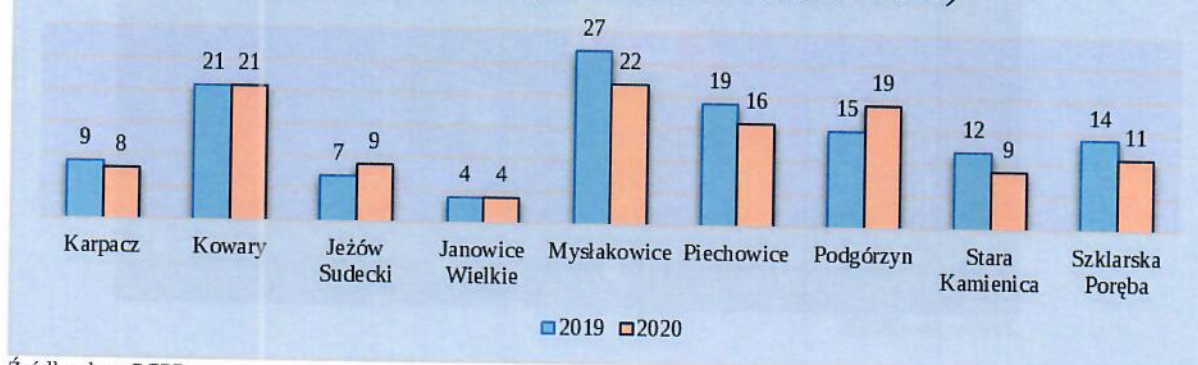
W roku 2020 w powiecie funkcjonowało 119 rodzin zastępczych, w których przebywało 156 dzieci i w porównaniu z rokiem poprzednim liczba ta nieznacznie wzrosła (2019 r. – 128 RZ, 162 dzieci). Poza powiatem funkcjonowały 22 rodziny, w których przebywało 24 dzieci z powiatu karkonoskiego (2019 r. – 23 RZ z 25 dzieci).

Źródło: dane PCPR

Poniższy wykres ilustruje liczbę funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych, porównawczo z rokiem 2019, z podziałem na poszczególne gminy powiatu.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w poszczególnych gminach powiatu (porównawczo z rokiem 2019)

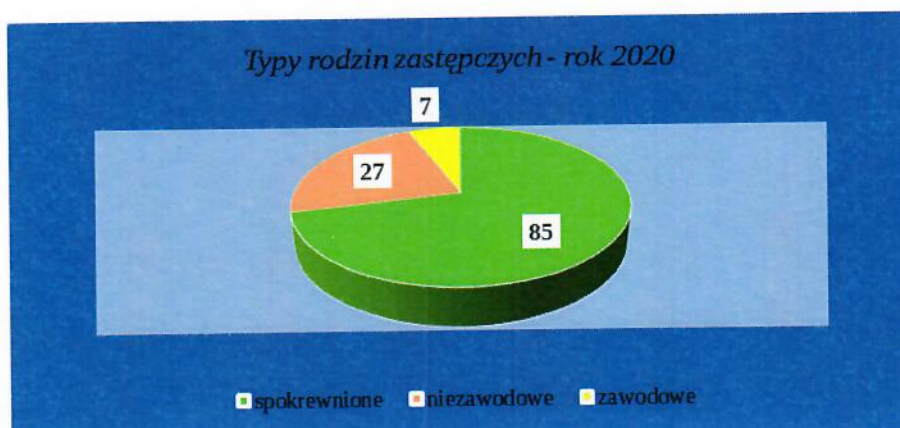
Źródło: dane PCPR

W poniższej tabeli przedstawiono poziom i strukturę wydatków (bez kosztów dot. dodatku wychowawczego, koordynatorów i szkoleń kandydatów), porównawczo z rokiem 2019.

Lp	Formy pomocy	Budżet		Liczba rodzin		Liczba dzieci	
		2019	2020	2019	2020	2019	2019
1	2	3	4	5	6	7	8
1	pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania (w tym dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka)	1 427 527	1 389 096	128	119	162	156
2	jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjętego dziecka	18 100	11400	5	6	15	11
3	jednorazowe świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	-	-	-	-	-	-
4	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	3 500	3 200	2	2	6	3
5	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	14 348	12 577	1	2	4	11
6	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	3 000	1 800	4	3	10	6
7	pomoc pieniężna związana z usamodzielnieniem wychowanków rodzin	3 470	27 757	1	5	1	5
8	pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	75 150	75 224	16	15	16	15
9	pomoc pieniężna na zagospodarowanie	-	1 577	-	1	-	1
10	wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	56 648	86 658	2	2	9	7
11	wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję zawodowej rodziny zastępczej	168 042	196 527	5	5	20	24
12	wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję rodziny pomocowej	-	-	-	-	-	-
13	ogółem – świadczenia dla rodzin funkcjonujących w powiecie karkonoskim	1 769 785	1 805 816				
14	dzieci z powiatu karkonoskiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	273 810	303 031	23	22	25	24
15	ogółem	2 043 595	2 108 847	151*	141*	187*	180*

*wiersz 1 + wiersz 14

W powiecie funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione (dziadkowie i rodzeństwo dziecka), niezawodowe (pozostałe osoby - nie otrzymują wynagrodzenia) i zawodowe, w tym o charakterze pogotowia rodzinnego (niespokrewniona - otrzymuje wynagrodzenie). Spośród 119 rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie karkonoskim najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (85 - 71,4 %), następnie niezawodowe (27 - 22,7%) i zawodowe (7 - 5,9%).

Źródło: dane PCPR

Rodzinie zastępczej przysługiwało na każde umieszczone w niej dziecko świadczenie nie niższe niż:

- 1) 694 zł mies. – w przypadku spokrewnionej rodziny zastępczej,
- 2) 1052 zł mies. – w przypadku zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej,
- 3) 211 zł mies. – dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego

Pełnoletniemu, uczącemu się wychowankowi pieczy zastępczej (dot. rodziny zastępczej i placówki) przysługiwała pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 526 zł miesięcznie.

Ponadto, wypłacano dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł miesięcznie, do ukończenia przez dziecko 18 r.ż., niezależnie od dochodu rodziny. W ubiegłym roku dodatek wychowawczy skierowano do 127 dzieci (2019 r. – 128 dzieci). Na realizację zadania przeznaczono kwotę 639 137,34 zł (2019 r. - 652 653,36 zł).

W roku 2020 r. kontynuowano realizację rządowego programu „Dobry start”. Z programu skorzystało łącznie 141 dzieci, w tym 96 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Na realizację tych świadczeń przeznaczono ogółem kwotę 43 691 zł, z tego 28 800 zł w rodzinach zastępczych.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2019-2020/ wg Gmin

Lp.	Gmina	Rok 2019	Rok 2020
1	Karpacz	0	3
2	Kowary	3	3
3	Mysłakowice	9 (+1)*	1
4	Piechowice	3	3
5	Podgórzyn	1(+1)*	4
6	Janowice Wlk.	0	1
7	Stara Kamienica	5	0
8	Jeżów Sudecki	3 (+3)*	4
9	Szklarska Poręba	2	1(+2)*
OGÓŁEM:		26 (30)	20 (22)

*dzieci z powiatu w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

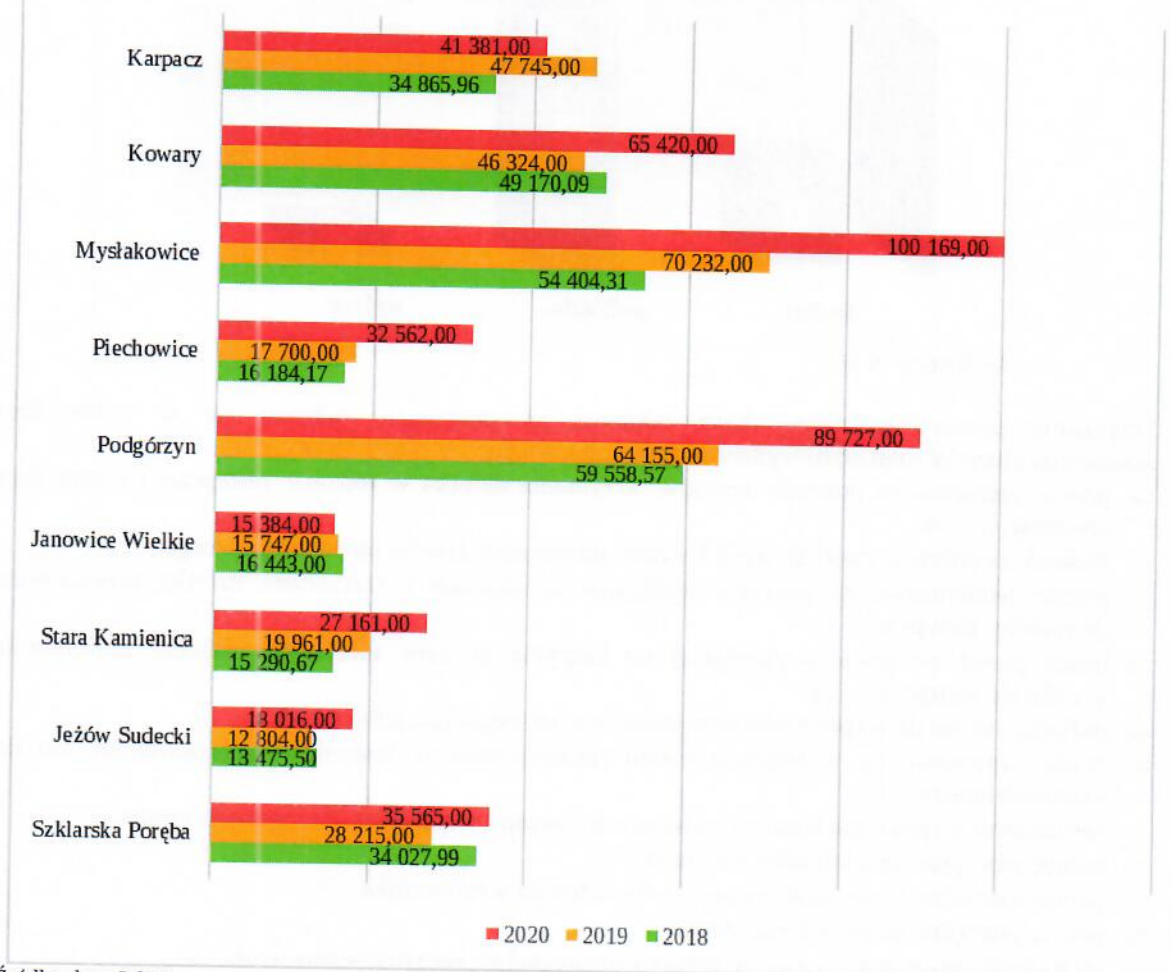
W roku 2020 najwyższa liczba umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej dotyczy Gminy Podgórzyn oraz Jeżów Sudecki. W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu powstało 10 (2019 r. – 12) nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 11 dzieci (2019 r. – 14).

Od kilku lat na gminach spoczywa obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej). Gmina - właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% - w pierwszym, 30% - w drugim i 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2020 z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, Gminy wniosły opłatę w wysokości 425 385 zł (2018 r. - 293 420 zł, 2019 r. - 332 883).

Poziom finansowania przedstawia wykres:

**Współfinansowanie rodzinnej pieczy zastępczej
w latach 2018 -2020 wg Gmin (zł)**

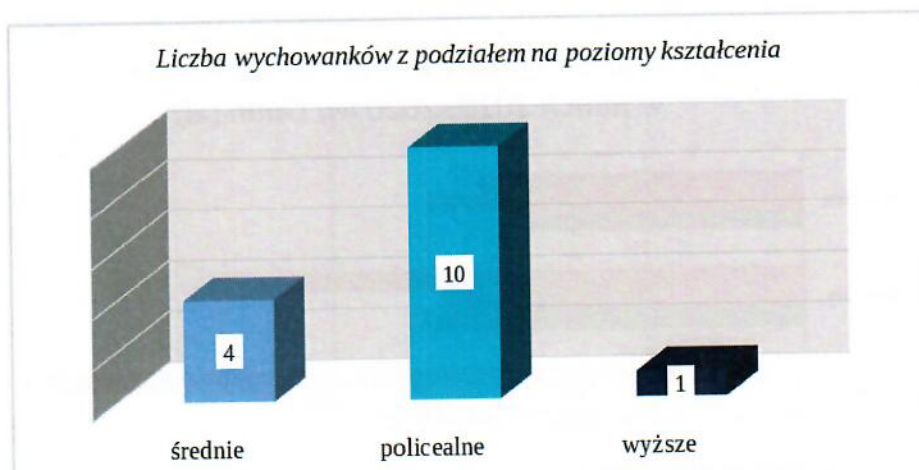
Źródło: dane PCPR

Poziom wydatków uwarunkowany jest nie tylko liczbą umieszczonych dzieci, ale także okresem ich pobytu w rodzinach zastępczych - im dłuższy pobyt, tym wydatki Gminy wyższe.

W okresie sprawozdawczym w kilku przypadkach rozwiązano rodzinę zastępczą:

- 4 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu (problemy opiekuńczo – wychowawcze przerosły rodzinę),
- 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej (rodzice odzyskali władzę rodzicielską),
- 8 dzieci zostało adoptowanych,
- 2 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej (pobyt w rodzinie zastępczej z założenia miał być czasowy),
- 6 pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej usamodzielniało się opuszczając rodziny zastępcze.

Grupa pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę liczyła 15 osób (2019 r. – 16) . Wychowankowie kształcili się na poziomie wyższym, policealnym i średnim – co ilustruje wykres:

Źródło: dane PCPR

Przyznanie pomocy pieniężnej bądź odmowa jej przyznania odbywa się w trybie decyzji administracyjnej. W roku 2020 wydano 300 decyzje, z tego:

- ⇒ pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (w tym decyzje zmieniające) – 42
- ⇒ dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego – 15
- ⇒ pomoc jednorazowa na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej – 6
- ⇒ utrata prawa do pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej – 21
- ⇒ dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka – 5
- ⇒ środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – 17
- ⇒ świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu – 2
- ⇒ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – 3
- ⇒ pomoc pieniężna na usamodzielnienie pełnoletniego wychowanka – 7
- ⇒ pomoc pieniężna na zagospodarowanie - 1
- ⇒ utrata bądź zawieszenie prawa do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki – 5
- ⇒ dodatek wychowawczy w pieczy zastępczej – 175
- ⇒ odmowa przyznania pomocy pieniężnej związanej ze zdarzeniem losowym (zakup laptopa) - 1

Przeprowadzono 5 (2019 r. - 14) wywiadów w miejscu zamieszkania pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę w związku z art. 15o. 1. ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, przyznanie świadczeń nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym. W 8 (2019 r. – 30) przypadkach rozeznano sytuację życiową, w tym materialną rodziców biologicznych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności z tytułu przebywania dzieci w rodzinach zastępczych. Współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu ustalenia sytuacji życiowej osób zobowiązanych. Przeprowadzone postępowania wykazały brak możliwości obciążenia odpłatnością. Uwzględniając przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałę Nr XLIV/250/14 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia miesięcznej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w zakładzie opiekuńczo – leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym oraz w zakładzie rehabilitacji leczniczej – wydano 25 (RZ 21 PL 4) decyzji administracyjnych. Łącznie wydano 325 decyzji dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej (świadczenia i odpłatność).

1.2 EFEKTY PRACY W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pełni rolę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zadaniami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są w szczególności: prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia tych funkcji, szkolenie oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, zapewnianie funkcjonującym rodzinom zastępczym szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby, zapewnianie im pomocy i wsparcia w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych, współpraca ze środowiskiem lokalnym: powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi, przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i poradnictwo prawne (w szczególności w zakresie prawa rodzinnego) dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy, zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W Centrum zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W jego skład wchodzi: kierownik, pedagog, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog oraz radca prawny. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uwarunkowane jest możliwościami finansowymi.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W roku 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podjęło szereg działań dotyczących promowania rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych rodzin.

Centrum prowadzi stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której znajduje się informacja o ciągłym naborze kandydatów na rodziców zastępczych. Informacje są również umieszczane na Facebook Powiatu Karkonoskiego oraz w lokalnych mediach.

Podejmowano i uczestniczano w przedsięwzięciach przybliżających obszar związany z rodzinną pieczą zastępczą poprzez kampanię promocyjną „Zostań rodzicem zastępczym”, w ramach której zaprojektowano i rozprowadzono kalendarze, plakaty oraz ulotki związane z rodzinną pieczą zastępczą.

Zaplanowano akcję informacyjną polegającą na organizacji cyklu spotkań dot. rodzicielstwa zastępczego, które miały się odbyć na terenie wszystkich gmin Powiatu Karkonoskiego. Pierwsze spotkanie odbyło się dnia 9 stycznia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mysłakowicach, kolejne - dnia 6 lutego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeżowie Sudeckim. Ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 zaplanowane spotkania zostały zawieszone do czasu unormowania sytuacji w kraju.

Do okolicznych parafii rozesłano pisma z prośbą o włączenie się w działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez nagłaśnianie wśród członków Parafii informacji o organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze bezpłatnych szkoleniach dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz rozpowszechnianie przekazanych ulotek informacyjnych i plakatów.

W ramach akcji promujących rodzicielstwo zastępcze wystosowano do Wójtów Gmin i Burmistrzów Miast Powiatu Karkonoskiego pisma z prośbą o aktywne włączenie się w działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, poprzez umieszczanie przekazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze pieczątki promującej rodzicielstwo zastępcze na kopertach korespondencji wychodzącej z Urzędu Gminy/Miasta.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Pod koniec 2020 r. Centrum zorganizowało szkolenie programem „PRIDE” dla kandydatów na rodziców zastępczych. Ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 spotkania zostały zawieszone

do czasu unormowania sytuacji w kraju. W szkoleniu uczestniczyło 8 osób, w tym dwa małżeństwa. W powiecie funkcjonowało siedem zawodowych rodzin zastępczych, w tym dwie zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego. Wszystkie postanowienia sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej były realizowane na bieżąco.

W roku 2020 Centrum na bieżąco prowadziło indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Rodzinom umożliwiono dostęp do szeroko rozumianego wsparcia, które realizuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Trudności, na jakie najczęściej wskazywały rodziny to:

- trudności wychowawcze (niskie wyniki szkolne, brak motywacji do nauki, kłamstwa, zachowania buntownicze),
- problemy emocjonalne dzieci,
- obniżone poczucie własnej wartości u dzieci przebywających w pieczy zastępczej, niska samoocena.

W odpowiedzi na potrzeby, rodzinom zastępczym, zapewniono możliwość udziału w szkoleniach mających na celu podniesienie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Była to także okazja do poznania się, wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia.

W roku 2020 przeprowadzono 2 szkolenia, w których uczestniczyło 15 rodzin zastępczych (2019 r. – 3 szkolenia, 17 rodzin zastępczych). Szkolenia obejmowały następującą tematykę:

- ⇒ „Warsztaty kompetencji rodzicielskich”,
- ⇒ „Trudne emocje nastolatka – jak je zrozumieć?”.

Kolejną formą pomocy zorganizowaną przez Centrum dla funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych jest grupa wsparcia. Składa się ona z osób o równym wobec siebie statusie, połączonych wspólnym problemem i chęcią radzenia sobie z nim. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny, zgodny z wewnętrzną gotowością poszczególnych osób i rodzin.

W roku 2020 w powiecie funkcjonowało 119 rodzin zastępczych, w których przebywało 156 dzieci (2019 rok: 128 RZ – 162 dzieci). Podobnie jak w roku ubiegłym, Centrum zatrudniało 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, trzech w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy i dwóch na podstawie umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Koordynator może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. W roku 2020 opieką koordynatora objęto 75 rodzin zastępczych, a w stosunku do pozostałych rodzin (ok. 44) zadania koordynatora wykonywał organizator rodzinnej pieczy zastępczej. W ubiegłym roku nie był realizowany „Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” finansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ogólny koszt zadania w kwocie 224 396 zł został sfinansowany ze środków Centrum.

Koordynatorzy wspierali rodziny zastępcze w trudach codziennej pracy i pomagali w rozwiązywaniu występujących trudności. Współpracowali z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, psychoterapeutami, psychiatrami. W przypadkach tego wymagających, zapewniali rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy np. psychiatrycznej. Elastyczna forma zatrudniania koordynatorów umożliwia wykonywanie obowiązków, w tym kontakt z dzieckiem w domu i poza nim, również poza standardowymi godzinami pracy (popołudnia, godziny wieczorne, soboty, niedziele). Częstotliwość kontaktów umożliwia pełniejszy ogląd dotyczący sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka oraz wywiązywania się z roli rodziców zastępczych, sprzyja budowaniu zaufania niezbędnego w procesie ochrony dziecka i wsparcia rodziny.

Rodziny zastępcze otrzymywały pomoc finansową wynikającą z obowiązujących przepisów. Nie wystąpiły żadne zakłócenia związane z ich realizacją. Corocznie występowało również o dodatkowe środki w ramach rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Pozyskano w ten sposób środki w wysokości 12 624 zł na sfinansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych (rodzina zastępcza z jednym dzieckiem).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze realizowało projekt pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Głównym celem projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej, poprzez wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej, rodziców zastępczych, wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie w zakresie edukacji zdalnej. Kwota środków przyznana dla Powiatu Karkonoskiego wyniosła 351 605 zł. Łącznie objęto wsparciem 98 rodzin zastępczych oraz dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Z funduszy zakupiono sprzęt komputerowy i audiowizualny dla

rodzin zastępczych: 91 laptopów, 80 zestawów (drukarka i słuchawki), 3 zestawy (drukarka i kamera). Dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze otrzymały: 6 laptopów, 6 zestawów (drukarka i słuchawki) oraz telewizor. Ponadto rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze otrzymały środki ochrony osobistej: maseczki, rękawiczki, płyny dezynfekcyjne.

Dzięki współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w okresie od 23 lipca do 5 sierpnia 2020 r. w Ośrodku Wypoczynkowym „BURSZTYN” w nadmorskiej miejscowości Międzywodzie, ośmioro dzieci z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uczestniczyło w kolonii.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywali okresowej oceny rodzin zastępczych oraz sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu jeleniogórskiego. Podstawą dokonania oceny były wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, przy uwzględnieniu zdania dziecka, jeżeli wiek i stopień dojrzałości na to pozwalały.

W celu pogłębienia wiedzy dotyczącej sytuacji dzieci, pracownicy systematycznie współpracowali ze środowiskiem lokalnym, m.in. ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Oceny stanowiły podstawę do sporządzenia opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej (w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy), przekazywanych do właściwego sądu. Oceny sytuacji dziecka dokonywano na posiedzeniu z udziałem: rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej. Do udziału w posiedzeniu zaprasza się również przedstawicieli: Sądu rodzinnego, ośrodków pomocy społecznej, Policji, instytucji oświatowych, a także inne osoby zainteresowane problematyką rodziny i dziecka oraz osoby bliskie dziecku. Zebrane informacje pozwalały sformułować opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2020 odbyło się 228 posiedzeń (2019 r. – 227). Do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przekazano 214 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy także zgłoszenie dziecka wolnego prawnie do adopcji. W roku 2020 ośmioro dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych, zostało przysposobionych (2019 r. – 3).

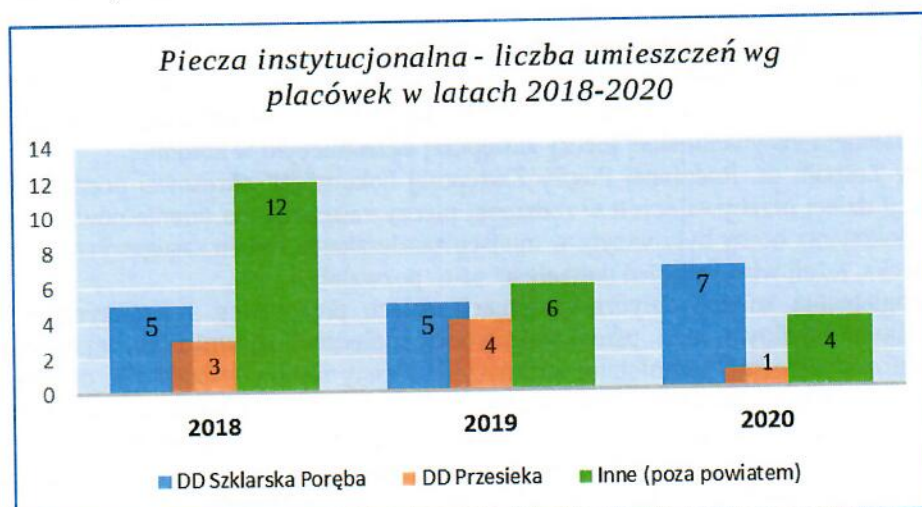
2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W powiecie funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego. Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiecu posiada 14 miejsc i jest placówką prowadzoną na zlecenie Powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze. Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie liczy 30 miejsc. W roku 2020 r. w Domu dla Dzieci w Przesiecu przebywało 16, a w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie – 35 dzieci. W roku 2020 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 12-oro dzieci (rok 2018 - 20 i w 2019 r. - 15) – wykres:

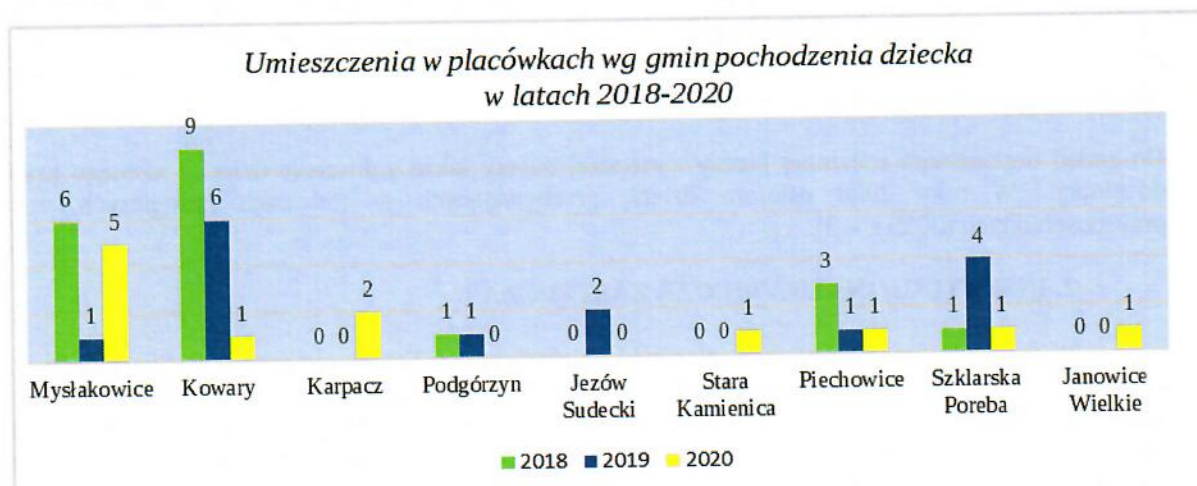
Źródło: dane PCPR

Z uwagi na brak miejsc w placówkach powiatowych, dzieci umieszczano w placówkach poza powiatem, co zilustrowano na wykresie:

Źródło: dane PCPR

Na wykresie poniżej zilustrowano poziom umieszczania dzieci w placówkach w latach 2018 - 2020, przy uwzględnieniu gmin, z których dzieci pochodziły.

Źródło: dane PCPR

W roku 2020 w placówkach umieszczono dzieci z siedmiu Gmin, przy czym największa liczba umieszczeń dotyczy Mysłakowic. Z ogólnej liczby umieszczeń (12 dzieci), duża liczba dzieci pochodziła z Mysłakowic (5 dzieci). W następnej kolejności - Gmina Karpacz – 2 dzieci. W okresie sprawozdawczym w placówce nie umieszczono żadnego dziecka z Gminy Podgórzyna, Jezów Sudecki oraz Janowice Wielkich.

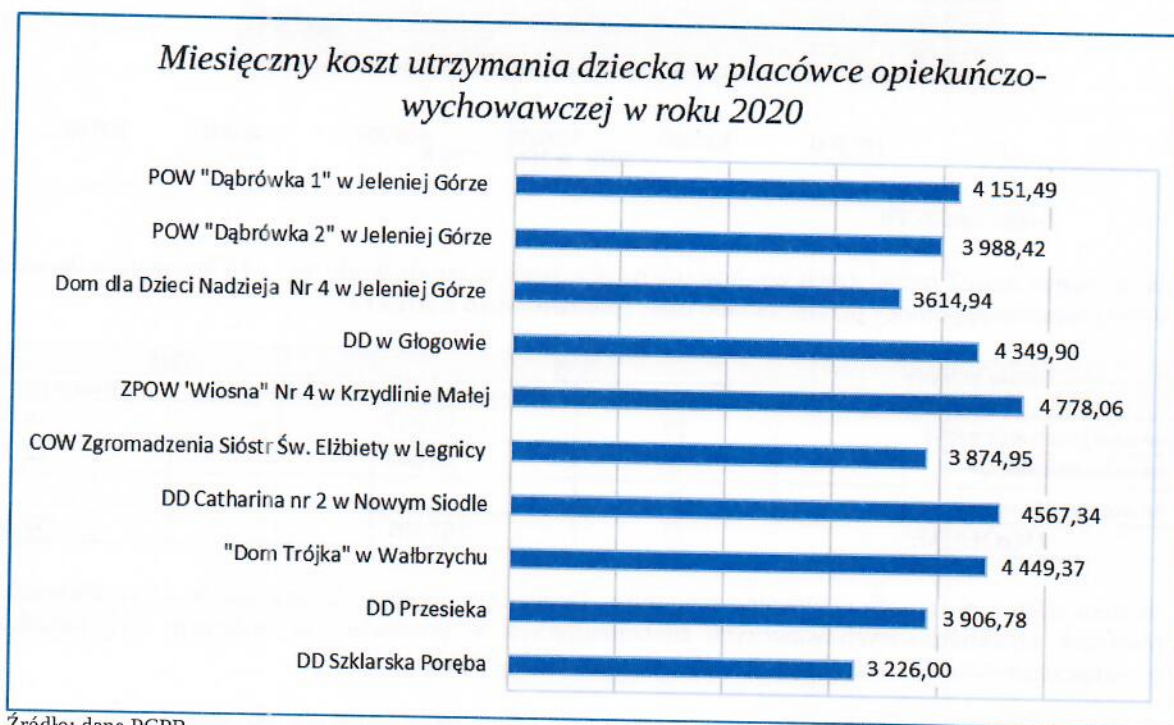
W trzech przypadkach umieszczenia dotyczyły rodzeństwa: Karpacz – jedno rodzeństwo (dwoje dzieci) i Mysłakowice – dwa rodzeństwa (jedno rodzeństwo dwoje dzieci i jedno rodzeństwo troje dzieci).

W ciągu roku, poza powiatem przebywało łącznie 12-oro dzieci, w tym 4 umieszczonych w roku 2020. Zasady pobytu dzieci w placówkach poza powiatem regulują stosowne porozumienia. W roku 2020 obowiązywało łącznie 12 (rok 2019 - 11):

- 2 - z Miastem Jelenia Góra (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dąbrówka 1” w Jeleniej Górze)
- 1 - z Miastem Jelenia Góra (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dąbrówka 2” w Jeleniej Górze)
- 2 - z Miastem Jelenia Góra (Dom dla Dzieci Nadzieja Nr 4 w Jeleniej Górze)
- 1 - z powiatem głogowskim (Dom Dziecka w Głogowie)
- 1 - z powiatem wołowskim (Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Wiosna” Nr 4

- w Krzydlinie Małej)
- 1 - z Gminą Legnica (Centrum Opiekuńczo – Wychowawcze Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety w Legnicy)
 - 1 - Powiat Wałbrzyski (Dom Dziecka „Catharina nr 2 „ w Nowym Siodle)
 - 3 - z Miastem Wałbrzych („Dom Trójka” w Wałbrzychu)

Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest wysoki i bardzo zróżnicowany. W roku 2020 kształtował się na miesięcznym poziomie od 3 226,00 zł do 4 778,06 zł co zilustrowano na wykresie:

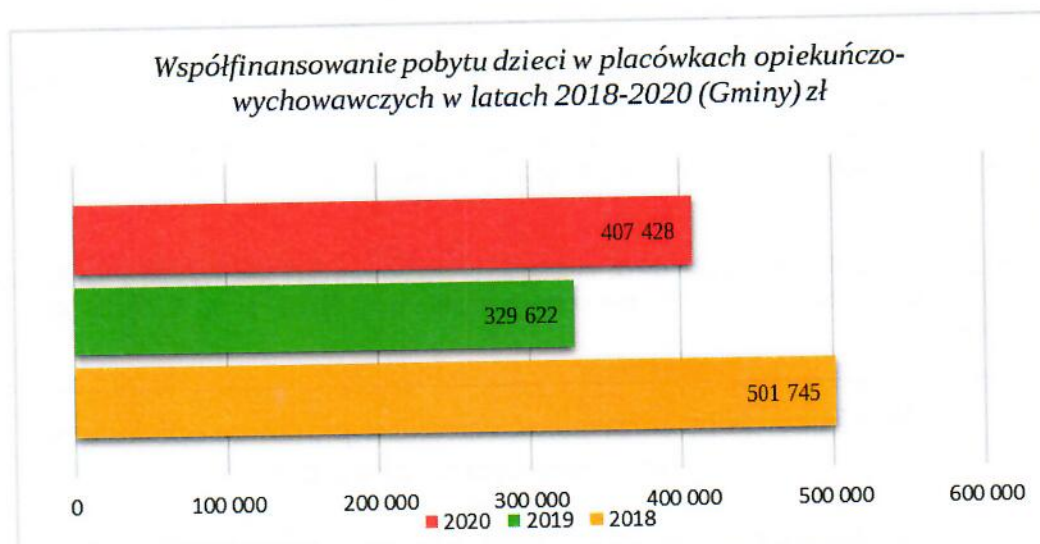

Źródło: dane PCPR

Najniższym kosztem utrzymania wyróżniają się placówki na terenie powiatu. W wielu koszt przekracza cztery tysiące złotych.

Na gminach spoczywa obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej: w pierwszym roku pobytu – 10%, w drugim roku pobytu – 30%, a w trzecim i następnych latach pobytu – 50% średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W roku 2020 z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej Gminy wniosły opłatę w wysokości 407 428 zł (2019 r. – 329 622 zł, 2018 r. - 501 745 zł). Niniejsze zilustrowano na wykresie:

Źródło: dane PCPR

W ubiegłym roku 2 pełnoletnich wychowanków placówek usamodzielniało się, a 15 kontynuowało naukę. Formy udzielonej pomocy przedstawiono niżej (porównawczo z 2019 r.):

Forma pomocy	2019		2020	
	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)
na kontynuowanie nauki	19	91 950	15	74 880
na usamodzielnienie	3	15 641	2	12 228
na zagospodarowanie	0	-	0	-
OGÓŁEM:	22	107 591	17	87 108

W roku 2020 r. w ramach rządowego programu „Dobry start” pomoc skierowano do 44 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w powiecie. Na realizację tych świadczeń przeznaczono kwotę 13 200 zł (2019 r. 45 wychowanków -13 500 zł.).

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 7 decyzji administracyjnych dot. świadczeń, w tym:

- ⇒ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – 1
- ⇒ uchylenie świadczenia na kontynuowanie nauki - 4
- ⇒ pomoc pieniężna na usamodzielnienie pełnoletniego wychowanka – 2

Wydano 4 decyzji w sprawie odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2019 r. – 9 decyzji), a w 3 przypadkach zaktualizowano sytuację życiową, w tym materialną rodziców biologicznych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności (2019 r. – 8). Z dokonanego rozeznania i zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynikało, że sytuacja życiowa rodziców uniemożliwia ustalenie takiej odpłatności. Wśród dominujących powodów wpływających na trudną sytuację życiową należy wymienić: brak własnego dochodu, brak stałego zatrudnienia, uzależnienia oraz niepełnosprawność.

3. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Powiatu funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej: cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie):

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	Typ domu	Liczba miejsc	Śr. mies. koszt utrzymania mieszkańca w zł (publikowany) – 2019 r.	Śr. mies. koszt utrzymania mieszkańca w zł (publikowany) – 2020 r.
1	DPS Kowary	dla przewlekłe somatycznie chorych	56	3.477,98	3.838,23
2	DPS Sosnowka	dla osób w podeszłym wieku	60	3.385,85	3.698,89

3	DPS Miłków (102 miejsca)	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy)	36	3.952,55	4.275,35
		dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni)	66		
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91	4.109,02	4.368,65
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczeta)	63	3.620,58	3.970,00
OGÓŁEM:			372		

W roku 2020 we wszystkich domach wzrósł średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w stosunku do roku ubiegłego. Wydano 31 (2019 r. - 45) decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wg stanu na koniec roku na umieszczenie oczekiwało 41 osób (2019 r. – 52).

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej - stan na 31.12.2019 i 2020 roku

Lp.	DOM	Liczba miejsc	Liczba osób skierowanych przed 01.01.2004 r.		Liczba osób skierowanych po 01.01.2004 r.	
			2019	2020	2019	2020
1	DPS Kowary	56	5	5	52	53
2	DPS Sosnówka	60	2	2	60	55
3	DPS Miłków	102	73	71	25	30
4	DPS Janowice Wielkie	91	62	56	28	29
5	DPS Szklarska Poręba	63	40	38	22	26
Ogółem		372	182	172	187	193

Domy dysponują łącznie 372 miejscami. Wg stanu na koniec 2020 r. w Domach przebywało 365 osób. W ciągu roku odeszło 39 osób, w tym 38 osoby zmarły, 1 osoba zrezygnowała. W przypadku 193 osób (przyjętych po 01.01.2004 r.) odpłatność wnoszona była w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Do wnoszenia opłat za pobyt w DPS zobowiązani są: mieszkańiec domu (w przypadku osoby małoletniej – jej przedstawiciel ustawowy), małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do domu. W przypadku pozostałych 172 mieszkańców (skierowanych przed 01.01.2004 r.) z budżetu Wojewody przekazywano dotację w wysokości 2.990,81 zł miesięcznie/osobę. Dotacja oraz odpłatność mieszkańca nie pokrywała jednak pełnego kosztu jego utrzymania. Stąd, formułowane przez Centrum wnioski w celu pozyskania dodatkowych środków na bieżące funkcjonowanie domów.

Zgodnie z przedmiotem działalności statutowej domy pomocy społecznej zapewniały mieszkańcom całodobową opiekę, świadcząc usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, zdrowotnych i wspomagających. Domy pozbawione są barier architektonicznych, posiadają dźwigi osobowe i schodolazy. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo–przyzywowe i alarmowo–przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych Domy spełniają wymogi standaryzacyjne, łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach usług opiekuńczych i wspomagających świadczona jest praca socjalna, organizuje się terapię zajęciową i rehabilitację. Program zajęć rekreacyjno - rozrywkowych jest dostosowany do możliwości, zainteresowań i oczekiwań mieszkańców. Zajęcia te organizowane są m.in. w ramach sekcji zainteresowań (np. muzycznych, teatralnych), w formach grupowych (np. muzykoterapia, choreoterapia, spacer, wycieczki), w ramach terapii zajęciowej prowadzonej przez instruktorów w pracowniach. Personel DPS we współpracy z mieszkańcami organizuje różne imprezy rekreacyjne, rozrywkowe, okazjonalne. Mieszkańcom udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz w pielęgnacji. Domy współpracują

z lokalnymi placówkami służby zdrowia, które zapewniają mieszkańcom pomoc medyczną i pielęgnacyjną. W ramach usług wspomagających Domy nawiązują, stymulują i ułatwiają kontakty z rodzinami mieszkańców (m.in. dowożenie mieszkańców do miejsca zamieszkania ich rodzin). Zapewnia się zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych organizując święta, uroczystości czy udział w nabożeństwach. Realizacja usług prowadzi do osobowego rozwoju mieszkańców i poszanowania ich godności. Domy włączały się w życie społeczności lokalnych. Mieszkańcy uczestniczyli m.in. w imprezach:

- ⇒ kulturalnych – spotkanie dyskusyjne o muzyce klasycznej – wspólne czytanie poezji oraz czytanie wybranych fragmentów z literatury, rozmowa o przeczytanych i wyrecytowanych poezjach, koncert online, śpiewamy wspólnie z zespołem wokalnym „Harfa”, Nasze „Małe Kino” – emisja filmu pt. „Był sobie pies”, odwiedzamy Muzeum Mineralów w Szklarskiej Porębie, spotkanie integracyjne - występ zespołu „Kasówki”, inscenizacja Centrum Psychoprofilaktyki i Terapii „Pro-Maind”, występ dzieci z Przedszkola Publicznego w Janowicach Wielkich, występ zespołu muzycznego „Bądź Ciszą”, spotkanie edukacyjne z pracownikami Nadleśnictwa Śnieżka, Opowieść Wigilijna – występ grupy teatralnej z Karpnik, obchody dnia kobiet, obchody dnia chłopaka, wspólne biesiadowanie z okazji „Tłustego czwartku”, zabawa Walentynkowa, przywitanie wiosny – zwyczaj przygotowania i topienie Marzanny, spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka z dziećmi ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Kowarach, zwiedzamy Szopki Bożonarodzeniowe, Mikołajki.
- ⇒ turystycznych – piknik na szczycie – wyjazd wyciągiem na Szrenicę, i znów możemy podziwiać nasze piękne góry – Jakuszyce, Zwiedzamy i podziwiamy – wyjazd do Tarnowskich Gór, Przyszedł czas na wakacyjny wypoczynek – Gospodarstwo Agroturystyczne Grochowy, zwiedzamy Chybotek, Leśną Hutę, Karczmę Hutnika, Wodospad Szklarka, wycieczka w Rudawy Janowickie, zwiedzamy Świeradów Zdrój, Jakuszyce, Szklarską Porębę, Przesiekę.
- ⇒ religijnych – Radosna Kolęda, Noworoczne Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, spotkanie z mieszkańcami przygotowujące do Świąt Wielkiej Nocy – obrzędy oraz zwyczaje świąteczne, uroczyste śniadanie Wielkanocne.

W 2020 roku w związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusa SARS-CO-V-2 (COVID-19) zaplanowane wcześniej imprezy kulturalno - oświatowe zostały ograniczone lub wstrzymane. W/w imprezy, zajęcia prowadzone były z zachowaniem reżimu sanitarnego.

4. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W roku 2020 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz dofinansowanie kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej, powiat karkonoski otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki finansowe w wysokości 1 255 337 zł (2019 r - 1 100 444 zł), z tego:

- 614 880 zł (48,98 % środków) - dofinansowanie kosztów działalności WTZ w Kowarach
- 640 457 zł (51,02 % środków) - zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej

Zadania rehabilitacji społecznej oraz dotyczące warsztatów terapii zajęciowej realizowane są przez powiatowe centra pomocy rodzinie w oparciu o treść art. 35a ust. 1 pkt 7 i 8 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W roku 2020 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 640 457 zł (tj. 51,02% ogółu środków). Poniżej zilustrowano finansowanie zadań na przestrzeni lat 2018 – 2020.

Źródło: dane PCPR

Określenia zadań do realizacji w roku 2020 wraz ze szczegółowym podziałem środków dokonano w trybie uchwały Rady Powiatu Karkonoskiego, po uzgodnieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych. Do dofinansowania przyjęto następujące zadania:

- uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (ucząca się) wraz z opiekunami, które nigdy nie korzystały z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz w ostatnich pięciu latach korzystały z dofinansowania mniej niż trzy razy oraz osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które wnioskowały min. trzy razy i nie otrzymały dofinansowania w ostatnich trzech latach,
- likwidacja barier architektonicznych i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- w przypadku barier w komunikowaniu się, w związku z ograniczonymi środkami PFRON, ustalono że:
 - a) dofinansowaniem zostaną objęte dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, posiadające opinię (poradni psychologiczno-pedagogicznej lub szkoły) ze wskazaniem wykorzystania sprzętu komputerowego w procesie nauczania,
 - b) dofinansowanie będzie kształtowało się w wysokości do 95% wartości sprzętu, jednak nie więcej niż do kwoty 2.000,00 zł, według kolejności wpływu wniosków i posiadanych środków,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Poziom finansowania poszczególnych zadań w latach 2018 – 2020 przedstawiono poniżej:

Źródło: dane PCPR

Niezmienne, największe środki przeznaczane są na realizację zadania związanego z dofinansowaniem do środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego. W roku 2020 większe, niż w latach poprzednich, dofinansowanie przeznaczono na „bariery”, oraz na turnusy rehabilitacyjne.

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W roku 2020 dofinansowanie skierowano do grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (ucząca się) wraz z opiekunami, które nigdy nie korzystały z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz w ostatnich pięciu latach korzystały z dofinansowania mniej niż trzy razy oraz do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które wnioskowały min. trzy razy i nie otrzymały dofinansowania w ostatnich trzech latach,

Z dofinansowania skorzystało łącznie 87 osób w tym 20 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich 39 opiekunów. Ogółem, na dofinansowanie przeznaczono kwotę 115 140 zł, przy czym przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 1 323,45 zł (2019 r. - 1 216,76 zł).

Realizacja turnusów w latach 2018-2020 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba złożonych wniosków			Uczestnicy			
		Ogółem	Rozstrzygnięte negatywnie	Rozstrzygnięte pozytywnie	Dorośli	Dzieci	Opiekunowie	Rezygnacje
2018	80 000,00	202	161	41	13	28	29	4
2019	87 607,00	208	168	40	11	29	32	0
2020	115 140,00	129	78	51	31	20	39	3

Źródło: dane PCPR

Niewystarczające środki finansowe uniemożliwiły zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z turnusami rehabilitacyjnymi.

Likwidacja barier funkcjonalnych

W 2020 roku na likwidację barier funkcjonalnych przeznaczono kwotę 180 000 zł. Spośród 34 złożonych wniosków pozytywnie rozpatrzono 24. Dofinansowaniem objęto likwidację barier w komunikowaniu się (4 osób – zakup komputerów), barier architektonicznych (12 osób – przystosowanie łazienek dla osób niepełnosprawnych) oraz barier technicznych (8 osób - m.in. zakup podnośnika transportowo-

kąpielowego, zakup systemu podnośników sufitowych, krzesełek schodowych, fotela kąpielowego, zakup schodolazu, oraz zakup i montaż rampy teleskopowej jako podjazd dla wózków inwalidzkich, i platformy pionowej - windy).

Realizacja zadania w latach 2018-2020 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Wnioski			Struktura wydatków					
		Liczba ogółem	Kwota (zł)	Liczba zawartych umów	Bariery architekt.		Bariery techniczne		Bariery w komunik.	
					Liczba	Kwota (zł)	Liczba	Kwota (zł)	Liczba	Kwota (zł)
2018	80 000,00	60	367 293,00	20	6	26 867,00	3	31 643,00	11	21 490
2019	88 715,00	37	267 296,07	19	*3	8 217,50	8	68 763,50	8	11 734
2020	180 000,00	34	229 084,80	24	12	57 972,40	8	114 027,60	4	8 000

*umowę na dofinansowanie do bariery architektonicznej podpisano z trzema osobami z czego jedna nie wywiązała się z umowy i nie wykonała zadania.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

W 2020 roku przyjęto zasadę dofinansowania cyklicznych, corocznych imprez, a w przypadku ubiegania się o dofinansowanie do kilku kosztownych imprez – dofinansowanie jednej z nich (z wyjątkiem wycieczek zagranicznych) w wysokości 60% kosztów przedsięwzięcia. Dofinansowanie otrzymało 9 podmiotów na realizację 12 imprez. Zadanie zrealizowało 6 podmiotów na 8 przedsięwzięć.

Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach	„XX Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2020”
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze	„Bał karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2019”
Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”	„Zwiedzanie pięknych miejsc Dolnego Śląska”
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze	„Światowy Dzień Inwalidy”
Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze	„Zmysł kontra Natura”
	„Dotyk Kultury i sztuki”
	„Wizyta w Afrykarium”
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	„Spotkanie Integracyjne 2020”,

Na zadanie wydatkowano łącznie 29 130,00 zł (2019 r. – 33 413,00 zł).

Realizacja zadania w latach 2018-2020 (porównawczo)

Rok	Liczba podmiotów ubiegających się o dofinansowanie	Liczba złożonych wniosków	Struktura wydatków			
			Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba podmiotów objętych dofinansowaniem	Liczba zrealizowanych zadań	Liczba uczestników
2018	8	14	29 705,67	8	10	594
2019	9	11	33 413,00	9	11	529
2020	9	12	29 130,00	6	8	455

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Realizacja tego zadania obejmuje: dofinansowanie do środków pomocniczych (np. pieluchomajtki, cewniki, worki na mocz, aparaty słuchowe i in.), dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych (np. protezy, ortezy, balkoniki, kule łokciowe, wózki inwalidzkie), dofinansowanie do zakupu sprzętu wspomagającego rehabilitację fizyczną osób (np. oprogramowanie aktywizujące do sterowania komputera za pomocą wzroku, rowery stacjonarne, masaży elektryczny, zestawy do rehabilitacji w warunkach domowych).

Realizacja zadania w latach 2018-2020 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Struktura wydatków		
		Liczba złożonych wniosków	Kwota wg złożonych wniosków (zł)	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem
2018	271 787,33	382	306 396,00	359
2019	317 829,00	404	365 076,65	344
2020	316 187,00	431	370 150,39	425

W roku 2020 pozytywnie rozpatrzono ok. 99 % wniosków. Dofinansowanie do zakupu środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych otrzymało 417 osób niepełnosprawnych, natomiast do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego – 8 osób. Wydatkowano 316 187 zł, w tym na zakup sprzętu rehabilitacyjnego - 16 778,80 zł. Wysokość dofinansowania do zakupu środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych kształtowała się w wysokości do 150% (w przypadku dzieci), a w przypadku dorosłych do 100% sumy udziału własnego i limitu ustalonego przez NFZ dla danego przedmiotu lub środka. W przypadku zaopatrzenia dorosłych osób niepełnosprawnych w aparaty słuchowe, dofinansowanie kształtowało się w wysokości do 500 zł (aparat) oraz do 50 zł (wkładka uszna). Dofinansowaniem objęto także zakup pieluchomajtek, cewników, worków na mocz, sprzętu stomijnego, obuwia ortopedycznego, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, różnego rodzaju protez (np. piersi, uda, podudzia, przedramienia), leja protezy udowej, ortezy, aparatów do leczenia bezdechu sennego, balkoników, kul łokciowych, wózków inwalidzkich, pionizatorów, gorsetu ortopedycznego, pasa brzuszno-udowego, peruk, podkolanówek uciskowych, rurek tracheostomijnych, krtani elektrycznej, szkieł korekcyjnych, soczewek okularowych, pryzmatycznych okularów lupowych, lupy, systemu do monitorowania stężenia glukozy.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Centrum realizuje zadanie finansowane ze środków PFRON w oparciu o treść art. 35a ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, polegające na dofinansowaniu kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Jednostką prowadzącą Warsztat jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze. Warsztat obejmuje terapią zajęciową 30 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Terapia prowadzona jest w ramach 5 pracowni: komputerowej, plastycznej, rękodzielniczo - florystycznej, krawieckiej i dziewiarsko - tkackiej. Do dyspozycji uczestników pozostaje również sala rehabilitacyjna. Koszty działalności WTZ są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2020 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 683 200 zł, z czego 614 880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 68 320 zł dofinansował powiat. W roku ubiegłym pracownicy Centrum przeprowadzili kontrolę działalności Warsztatu, w wyniku której nie stwierdzono żadnych uchybień i nieprawidłowości. Działalność Warsztatu oceniono pozytywnie. Powiat dofinansował także dziesięciu niepełnosprawnym mieszkańcom udział w zajęciach dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jeleniej Górze. Na dofinansowanie zadania przeznaczono 43 063,50 zł (2019 r - 18 osób - 36 979,53 zł).

Realizacja programów celowych PFRON

Uzupełnieniem zadań finansowanych ze środków PFRON jest realizacja programu celowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2020 na realizację programu przekazano kwotę 316 866,58 zł (obejmującą również koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

Moduł	Obszar	Zadanie	Forma wsparcia
I	A	1,4	Pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
		2,3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B	1,3,4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
		2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
		5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
	C	1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektronicznego do wózka ręcznego
	D		Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
II			Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do Centrum wpłynęły 54 wnioski na kwotę łączną 366 353,19. Pozytywnie rozpatrzono 43 wnioski i zawarto umowy na kwotę 249.354,09, z tego: w ramach Modułu I:

- 1 wnioski w ramach obszaru A1 na kwotę 4 828,00 zł,
- 15 wniosków w ramach obszaru B1 na kwotę 77 848,13 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru B3 na kwotę 10 159,20 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru B4 na kwotę 3 599,10 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C1 na kwotę 12 600,00 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C2 na kwotę 2 800,00 zł,
- 4 wnioski w ramach obszaru C3 na kwotę 72 180,00 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C5 na kwotę 7 350,00 zł
- 3 wnioski w ramach obszaru D na kwotę 4 994,16 zł,

w ramach Modułu II:

- 14 wniosków na kwotę 52 995,50 zł.

Do końca roku na realizację programu wydatkowano kwotę 106 896,89 zł. Po zakończeniu realizacji programu nastąpi jego rozliczenie i wówczas niewykorzystane środki zostaną zwrócone na rachunek PFRON.

IV. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Uchwałą Nr XXXV/175/2017 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 28 września 2017 r., w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Realizacja zadania powiatu polegającego na prowadzeniu Ośrodka Interwencji Kryzysowej wynika z przepisów art. 19 pkt 12 i art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej. W ramach Ośrodka świadczona jest bezpłatna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa

prawnego lub socjalnego. Ośrodek oferuje możliwość kontaktu osobistego w Ośrodku, telefonicznego, jak i poza Ośrodkiem. Ośrodek jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku (również świadczy dyżury popołudniowe) oraz realizuje możliwość wsparcia w godzinach wieczornych i weekendy w ramach interwencji kryzysowej.

W roku ubiegłym z pomocy Ośrodka skorzystało 47 osób. Odkonano się 85 spotkań. Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 45 osób (83 wizyty). Problemy dotyczyły głównie: utraty bliskiej osoby, problemów dorastania, przemocy ze strony bliskich, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych i konfliktów rodzinnych. Z poradnictwa prawnego skorzystało 2 osób (2 wizyty). Wizyty w Ośrodku odbyły się z woli osób doświadczających kryzysu. Z pomocy skorzystali mieszkańcy Mysłakowic, Piechowic, Szklarskiej Poręby, Jeżowa Sudeckiego, Podgórzyna, Wojcieszyc, Komarna, Kowar, Gruszkowa, Karpacza, Strużnicy, Przesieki, Ściegienia, Miłkowa, Dąbrowicy, Płoszczyny, Sosnowki.

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie podnoszenia świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy, zwiększenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz wsparcia kompetencji wychowawczych rodziców (warsztaty, szkolenia, prelekcje), była w dużym stopniu ograniczona w związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusa SARS-COV-2 (COVID-19).

V. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2020 „POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2015-2020”

Uchwałą Nr V/22/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 - 2020”. Misją ww. programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz wspieranie ich w drodze do samodzielności, niezależności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, poprzez realizację celów strategicznych. Program jest zgodny z „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 - 2020” przyjętą Uchwałą Nr V/21/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. Realizacja w 2020 roku założonych w programie celów obejmuje:

Cel strategiczny nr 1: Kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności

Cele szczegółowe:

1.1 Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat niepełnosprawności

1.2 Pogłębianie wiedzy o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym

Działająca przy Staroście Jeleniogórskim Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych od wielu lat organizuje i przeprowadza akcje edukacyjne (w formie prelekcji) nt. niepełnosprawności dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych powiatu jeleniogórskiego. Z uwagi na ogłoszony stan epidemii w kraju duża część zaplanowanych przedsięwzięć została mocno ograniczona lub odwołana. m. in. nie odbyły się zaplanowane w szkołach prelekcje. Odwołana została organizowana od kilku lat konferencja w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowego Dnia Wolontariusza.

Duże ograniczenia w swojej działalności miały również instytucje jak i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych. Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych prowadził swoją działalność poprzez system dyżurów utrzymując funkcje usługowe, pomocnicze, informacyjne, szczególnie w ramach projektu „CIWON”. Przez cały ten okres funkcjonowały zespoły doradcze prawników, psychologa, doradcy do spraw socjalnych i Społecznego Rzecznika Osób Niepełnosprawnych. Wszystkie porady udzielane były telefonicznie. W omawianym okresie zarówno specjaliści, doradcy jak i dyżurujący wolontariusze udzielili 4837 porad rejestrowanych.

Na stronie internetowej www.kson.pl umieszczano aktualności oraz informacje o formach pomocy w ramach Centrum wraz z aktualnymi godzinami dyżurowania i danymi kontaktowymi.

Rodzinom, w których występuje problem niepełnosprawności, w tym niepełnosprawności dzieci oraz osobom niepełnosprawnym, udzielane były - poprzez działające na terenie powiatu dwie Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne oraz Punkt Konsultacyjny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie - indywidualne konsultacje i porady. W ramach pracy Punktu przyjmowali psycholog, prawnik, interwent kryzysowy oraz terapeuta uzależnień. Rodzice dzieci

niepełnosprawnych uczestniczących w zajęciach placówek wsparcia dziennego miały możliwość skorzystania z socjoterapii. Po ogłoszeniu w kraju stanu epidemii w/w specjaliści przyjmowali klientów w formie rozmów telefonicznych. Z informacji przekazanych przez Wydział Oświaty i Zdrowia wynika, iż w roku ubiegłym do podległych placówek oświatowych regularnie przekazywane było czasopismo pt. „Integracja” – bezpłatny magazyn dla osób z niepełnosprawnością. Czasopismo udostępniono również w bibliotekach i świetlicach szkolnych. Jak co roku na tablicach informacyjnych udostępniono kontakty do instytucji pomocowych, szkół, przedszkoli, terapeutów dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, wymagających wsparcia. Po przeprowadzonej diagnozie wspierano rodziców dzieci niepełnosprawnych, poprzez wskazanie kierunku dalszej pracy z dzieckiem, konkretnych metod i form pracy, przekazano informacje dotyczące możliwości prawnych uzyskania pomocy.

Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szklarskiej Porębie w 2020 r. realizowała kompleksowy program wsparcia dla rodzin „Za życiem” w ramach, którego prowadzono zajęcia terapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi typu: autyzm, mutyzm wybiórczy, zaburzenia rozwoju mowy, zaburzenia genetyczne, zaburzenia sprzężone. W zajęciach brały udział dzieci od 1 roku życia do 6 lat oraz dzieci odroczone od obowiązku szkolnego z powody zaburzeń rozwojowych w wieku 7-9 lat. Dzięki środkom pozyskanym w ramach projektu „Za życiem” zorganizowano zajęcia: integracja sensoryczna, diagnoza i terapia neurologopedyczna, diagnoza i terapia psychiatryczna, pedagogiczna. W zajęciach ze specjalistami wzięło udział 19 – ro dzieci. W ramach działań projektowych wartością dodaną była praca z rodzicami, przedszkolami, MOPS przez specjalistę pracy z rodziną.

Działający na terenie powiatu jeleniogórskiego, Polski Związek Niewidomych Koło w Jeleniej Górze podejmował w 2020 r. działania mające na celu obalenie stereotypów dotyczących osób z niepełnosprawnością narządów wzroku, poprzez współpracę z telewizją regionalną „TV DAMI”, radiem KSON, publikację artykułów na stronach internetowych Jelonki oraz w artykułach gazet Tu i Teraz, Pochodnia i Sześciopunkt.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kowarach współpracował z telewizją DAMI, Strimeo, portalem Jelonka.com, Gazetą Kowarską, Tygodnikiem Społeczno-Kulturalnym Słócity, Kurierem Kowarskim oraz korzysta z Facebooka. Wymienione media przedstawiły m. in. działalność, relacje ze spotkań integracyjnych, wystaw, festiwalów, konkursów prezentujących prace uczestników WTZ oraz udziału w zawodach sportowych.

W ramach działalności punktu informacji dla osób niepełnosprawnych prowadzonego przez KSON, po raz kolejny przeprowadzono projekt „Międzyregionalne Centrum Informacji i Wsparcia Osób Niepełnosprawnych”. Kontynuowano audycje PRO realizowane przez radio KSON w ramach projektu Narodowego Instytutu Wolności. W 2020 roku wyemitowano 122 audycje radiowe, poświęcone różnorodnej tematyce. Były to sprawy samorządowe, problemy integracyjne, problemy kulturowe, relacje „Obywatel – Urząd” ora audycje związane z ciekawostkami dotyczącymi naszego regionu. Każda audycja poświęcona była innym problemom.

Wydano również dwa numery Biuletynu „Niepełnosprawni TU i TERAZ”. Biuletyn oprócz wersji papierowej wydawany był również w formie e – Biuletyn, co umożliwiło przenoszenie artykułów z poszczególnych numerów z formy papierowej na elektroniczną. Biuletyn wpływają na integracje społeczną dzięki przedstawieniu rzeczywistego wizerunku osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem różnych działań tematycznych: wydarzenia, porady medyczne, turystyka, sport, ważne informacje PFRON, a także codzienne sprawy osób niepełnosprawnych.

1.3. Organizacja imprez (w tym cyklicznych) umożliwiających aktywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych i integrację ze społecznością lokalną oraz promowanie i prezentację twórczości i dorobku artystycznego osób niepełnosprawnych

W roku 2020 odbyły się następujące imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu jeleniogórskiego:

- o „Bal karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2019”,
- o „XX Spotkanie Opłatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2020”,
- o „Światowy Dzień Inwalidy”,
- o „Zmysł kontra Natura” , „Dotyk Kultury i Sztuki”, Wizyta w Afrykarium”
- o „Spotkanie Integracyjne 2020”
- o „Zwiedzanie pięknych miejsc Dolnego Śląska”

Wymienione imprezy mają już swoją wieloletnią tradycję. Ich organizatorami były: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddz. Terenowy w Jeleniej Górze, Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach,

Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze, Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dofinansowało ze środków PFRON 60% kosztów każdego przedsięwzięcia. Z powodu pandemii covid -19 panującej w całym kraju niektóre z zaplanowanych imprez zostały odwołane.

1.4. Organizacja imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem imprez masowych

W roku 2020 dziewięć organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego otrzymało dofinansowanie ze środków PFRON na realizację 12 imprez. W związku z pandemią covid-19 panującą w kraju trzy organizacje zrezygnowały z realizacji zadania. Dofinansowaniem objęto:

PODMIOT PRAWNY	NAZWA IMPREZY
Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach	„XX Spotkanie Opłatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2020”
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze	„Bal karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2019”
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze	„Światowy Dzień Inwalidy”
Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”	„Zwiedzanie pięknych miejsc Dolnego Śląska”
Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze	„Zmysł kontra Natura” , „Dotyk Kultury i Sztuki”, „Wizyta w Afrykarium”
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	„Spotkanie Integracyjne 2020”

Łączna kwota dofinansowania do wszystkich imprez (pkt. 1.3 i 1.4) wyniosła 29 130,00 zł. W imprezach wzięło udział 455 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Cel strategiczny nr 2: Poprawa dostępności środowiska dla osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

2.1. Ułatwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej

Powstająca, bez barier infrastruktura, rozwój lekkiego sprzętu rehabilitacyjnego i społeczne trendy sprzyjają wychodzeniu z domu i docieraniu do nowych miejsc. Sprzyja temu świadome dostosowanie obiektów turystycznych i muzealnych do potrzeb seniorów, rodzin z dziećmi na wózkach oraz osób z niepełnosprawnościami. Niwelowanie barier architektonicznych, tworzenie przewodników mówionych, opisy w języku „brajla” to tylko niektóre przykłady pozytywnych zmian, otwierających ta przestrzeń dla osób z różnego rodzaju dysfunkcjami.

Zarząd Polskiego Związku Niewidomych Koło w Jeleniej Górze jest w stałym kontakcie z Dyrekcją MZK przekazując spostrzeżenia i wnioski swoich członków w celu uzyskania łatwiejszego dostępu do środków transportu publicznego oraz systemów głośnomówiących w autobusach.

2.2. Poprawa dostępności tras i obiektów turystycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych

„Góry otwarte dla wszystkich” w dniach 20-21 sierpnia 2020 roku w Jeleniej Górze odbyła się V Turystyczna Konferencja „Góry otwarte dla wszystkich”, była ona konsekwencją poprzednich edycji konferencji. Na konferencji szeroko omówiono dostępność gór w innych regionach kraju, a szczególnie w obszarach górskich, których dostępność i popularność przekłada się na najczęściej odwiedzane. Zaproponowano rozwiązania dotyczące budowania rozsądnego planu udostępnienia obszarów górskich osobom niepełnosprawnym, seniorom i rodzinom z dziećmi na wózkach.

Podjęto również inicjatywę powołania do życia Unii Górskiej dla Turystyki Społecznej do, której zaproszono Marszałów Województw: podkarpackiego, śląskiego, małopolskiego, opolskiego i dolnośląskiego.

2.3. Pomoc w wyposażeniu/doposażeniu powstających świetlic/klubów/lokal, w których prowadzone są zajęcia na rzecz osób niepełnosprawnych

W 2020 r. Warsztat Terapii Zajęciowej w Kowarach doposażono w następujący sprzęt: urządzenie wielofunkcyjne HP Laser Jet Pro M478fdn, Hafciarkę Brother F440E oraz zakupiono nowe krzesła. Nowe urządzenie wielofunkcyjne oraz hafciarka zostaną wykorzystane w ramach stałych zajęć edukacyjnych w pracowni komputerowej i krawieckiej WTZ w Kowarach. Nowe urządzenia mają zapewnić bezpieczeństwo w codziennym użytkowaniu przez osoby niepełnosprawne, jak również będą pomocne w realizacji programu rehabilitacji społeczno-zawodowej uczestników WTZ w Kowarach.

Cel strategiczny nr 3: Wzrost poziomu samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

3.1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym kontaktów zewnętrznych i sprawniejszego funkcjonowania w środowisku domowym

W roku 2020 pozytywnie rozpatrzono 24 wnioski osób niepełnosprawnych o dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier: w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych. Na realizację zadania przeznaczono 180 000,00 zł. Dofinansowaniem objęto 4 wnioski w ramach zadania barier w komunikowaniu się (zakup sprzętu komputerowego), 12 wniosków w ramach zadania barier architektonicznych (dostosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz 8 w ramach zadania bariery technicznych (m.in. dwa krzesła schodowe, schodolaz, podnośnik kąpielowy, fotel prysznicowy, system podnośnika sufitowego, montaż windy zewnętrznej oraz jeden podjazd). Pozytywnie rozpatrzono ok. 99% wniosków dotyczących dofinansowania do zakupu środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego. Dofinansowanie otrzymało 425 osób, w tym osiem do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego (oprogramowanie aktywizujące do sterowania komputera za pomocą wzroku, rowery stacjonarne, masażer elektryczny, zestawy do rehabilitacji w warunkach domowych). Dofinansowaniem objęto także zakup pieluchomajtek, cewników, sprzętu stomijnego, aparatów słuchowych i wkładek usznych, nogawicy uciskowej, obuwia ortopedycznego, materacy i poduszek przeciwdrożdżynowych, różnego rodzaju protez (np. piersi, uda, podudzia, przedramienia), leja protezy udowej, ortez, aparatów do leczenia bezdechu sennego, balkoników, kul łokciowych, wózków inwalidzkich, pionizatorów, gorsetu ortopedycznego, pasa brzuszego, peruk, podkolanówek uciskowych, rurek tracheostomijnych, krtani elektrycznej, szkieł korekcyjnych, soczewek okularowych, pryzmatycznych okularów lupowych, lupy, systemu do monitorowania stężenia glukozy.

Na dofinansowanie zadania wydatkowano kwotę 316 818,70 zł. Ze środków PFRON dofinansowano uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusie rehabilitacyjnym. W roku 2020 dofinansowanie skierowano do grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (ucząca się) wraz z opiekunami, które nigdy nie korzystały z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz w ostatnich pięciu latach korzystały z dofinansowania mniej niż trzy razy oraz do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które wnioskowały min. trzy razy i nie otrzymały dofinansowania w ostatnich trzech latach. Z dofinansowania skorzystało łącznie 87 osób, w tym 20 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich 39 opiekunów. Na zadanie przeznaczono kwotę 115 140,00 zł. Przeciętne dofinansowanie wyniosło 1.323,45 zł.

3.2. Umożliwienie niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej

W ubiegłym roku powiat dofinansował 19 niepełnosprawnym mieszkańcom uczestnictwo w zajęciach dwóch warsztatów terapii zajęciowej na terenie Miasta Jelenia Góra (2019 r. - 18). Na dofinansowanie zadania przeznaczono 43 063,50 zł (2019 r. - 36 979,53 zł). Trzydziestu niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu umożliwiono uczestnictwo w zajęciach Warsztatu Terapii

Zajęciowej w Kowarach. Koszty działalności WTZ są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2020 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 683.200 zł, z czego 614.880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 68 320 zł dofinansował powiat. Jednostką prowadzącą Warsztat jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze.

3.3. Realizacja programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mających na celu poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych

W roku 2020 Powiat realizował program PFRON „Aktywny Samorząd”. Program ten realizowany jest od 2012 roku. Jednostką wskazaną do realizacji programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze. Na realizację programu przekazano kwotę 316 866,58 zł (obejmującą również koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

Moduł	Obszar	Zadanie	Forma wsparcia
I	A	1,4	Pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
		2,3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B	1,3,4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
		2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
		5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
	C	1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektronicznego do wózka ręcznego
	D		Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
II			Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do Centrum wpłynęły 54 wnioski na kwotę łączną 366 353,19 zł. Pozytywnie rozpatrzono 43 wniosków i zawarto umowy na kwotę 249 354,09 zł, z tego: w ramach Modułu I:

- 1 wnioski w ramach obszaru A1 na kwotę 4 828,00 zł,
- 15 wniosków w ramach obszaru B1 na kwotę 77 848,13 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru B3 na kwotę 10 159,20 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru B4 na kwotę 3 599,10 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C1 na kwotę 12 600,00 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C2 na kwotę 2 800,00 zł,
- 4 wnioski w ramach obszaru C3 na kwotę 72 180,00 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C5 na kwotę 7 350,00 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru D na kwotę 4 994,16 zł,

w ramach Modułu II:

- 14 wniosków na kwotę 52 995,50 zł.

Realizacja programu, zgodnie z decyzją Zarządu PFRON, została przedłużona do 15 kwietnia 2021 roku. Do końca roku na realizację programu wydatkowano kwotę 106 896,89 zł. Po zakończeniu realizacji programu nastąpi jego rozliczenie i wówczas niewykorzystane środki zostaną zwrócone na rachunek PFRON.

3.4. Realizacja projektów, z wykorzystaniem środków krajowych i unijnych, w zakresie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych

Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w 2020 roku kontynuował realizację projektu pn. „Praca – Niezależność-Sukces” – to projekt mający na celu aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami, mieszkańców województwa dolnośląskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podkarpackiego poprzez przygotowanie do pracy zgodnie z wytyczną w ramach projektu ścieżką zawodową. Projekt oferuje indywidualne wsparcie trenera pracy, pośrednika pracy i asystenta funkcjonalnego, a także szkolenia, kursy, i możliwości zdobycia uprawnień i licencji zawodowych. „Stażysta – Pracownik – Specjalista” to kolejna aktywizacja zawodowa, która oferuje staże w administracji publicznej. Celem głównym projektu jest zwiększenie szans osób z niepełnosprawnościami na zatrudnienia na otwartym rynku pracy, w tym przede wszystkim w administracji publicznej. W tym projekcie w 2020 r. 117 osób z niepełnosprawnościami zostało objętych wsparciem, na staże zawodowe zostało skierowanych

Cel strategiczny nr 4: Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej

Cele szczegółowe:

4.1. Kontynuacja działań w celu utrzymania standardów w domach pomocy społecznej

W powiecie Karkonoskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej, w tym jeden, na zlecenie powiatu, prowadzony jest przez zgromadzenie zakonne (DPS w Szklarskiej Porębie).

W 2020 r. wykonano szereg prac remontowych, naprawczych i konserwacyjnych, pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia w domach pomocy społecznej. Zakres wykonanych prac przedstawiono poniżej:

Dom Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich	Konserwacja pralni, konserwacja dźwigu osobowego, hydrantów, gaśnic, instalacji oddymiania, kotłowni, naprawa drobnego sprzętu, kosztorys inwestorski na prace budowlane związane z przebudową łazienki na parterze budynku nr 1/Pałac/, projekt budowlany związany z przebudową łazienki na parterze budynku nr 1 Pałac, funkcja inspektora nadzoru inwestorskiego przy realizacji zadania „Przebudowa łazienki na parterze w budynku nr 1 Pałac”, funkcja kierownika budowy przy realizacji zadania „Przebudowa łazienki na parterze w budynku nr 1 Pałac”, przebudowa łazienki na parterze budynku nr 1 Pałac, wymiana i naprawa uszkodzonej stolarki okiennej na terenie DPS, naprawa samochodu.
Dom Pomocy Społecznej w Miłkowie	Konserwacja urządzeń elektrycznych, chłodniczych, kotłowni olejowej, centrali telefonicznej, instalacji SSP, dźwigów towarowych, kominów, remont sprzętu AGD, rolet zewnętrznych, kosza komory pomiarowej, kserokopiarki, samochodów, remont wewnętrznej sieci centralnego ogrzewania w pawilonie 4, remont przyłącza do stacji uzdatniania wody w pawilonie 1, przyłącza do stacji uzdatniania wody hydrofornia, remont instalacji wodnej w pawilonie 5, remont dachu pawilonu w tym: wykonanie prac dekarstwo blacharskich, uszczelnienie okien dachowych, remont koszy dachowych, roboty remontowe - malowanie pokoi w pawilonie 2,3,4, oraz ułożenie nowych paneli i naprawa posadzek
Dom Pomocy Społecznej w Kowarach	Bieżące prace naprawcze - naprawa sprzętu AGD i drobne naprawy, naprawa samochodu Renault Trafic, naprawa pieca w kotłowni w budynku DPS, naprawa dźwigu – windy, systemu wentylacyjnego w kuchni DPS, naprawa domofonu na bramie głównej, remont kuchni rozdzielczej w budynku głównym.
Dom Pomocy Społecznej w Sosnowcu	Przegląd i konserwacje kominów, konserwacja dźwigów, regeneracja i konserwacja hydrantów i gaśnic, remont korytarza i schodów II kondygnacji Bud. Zameczek, remont i wykonanie instalacji alarmu w platformie osobowej, naprawa samochodu.
Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie	Naprawa pralek i zmywarki, piły spalinowej, kserokopiarki, 2 telewizorów, programu F-Kw księgowości, wymiana rozbitych szyb w 2 oknach, położenie nowej instalacji elektrycznej w każdym pokoju dzieci, na klatce schodowej i w kuchni na I i II piętrze budynku. Postawienie i obudowanie nowego stelaża regipsami, otynkowanie, ocieplenie, wygładzenie i pomalowanie ściany w celu wyodrębnienia nowej placówki na I piętrze tj. POW „Płomyk”.

W roku 2020 na usługi remontowe wydatkowano łącznie 437 534,40 zł (2019 r. - 581 408,78 zł), z tego domy pomocy społecznej wydatkowały kwotę 420 174,47 zł (w tym 149 283,00 zł z dotacji celowej na

dofinansowanie remontów w domach pomocy społecznej), a Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie – 17 359,93 zł (2019 r. - 13 457,70 zł). W ramach tych środków wykonano szereg prac remontowych, naprawczych i konserwacyjnych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia.

Domy dbają o utrzymanie wymaganych przepisami standardów. Pozbawione są barier architektonicznych, posiadają windy oraz schodolazy ułatwiające przemieszczanie się. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych spełniają także wymogi standaryzacyjne – łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wszystkie domy posiadają wpis do rejestru Wojewody Dolnośląskiego.

4.2 Otwarcie domów pomocy społecznej na środowisko

W 2020 roku w związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusa SARS-CO-V-2 (COVID-19) zaplanowane wcześniej imprezy kulturalno - oświatowe zostały ograniczone lub wstrzymane. Wszystkie zajęcia prowadzone były z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Kulturalne	spotkanie dyskusyjne o muzyce klasycznej – wspólne czytanie poezji oraz czytanie wybranych fragmentów z literatury, rozmowa o przeczytanych i wyrecytowanych poezjach, koncert online, śpiewamy wspólnie z zespołem wokalnym „Harfa”, Nasze „Małe Kino” – emisja filmu pt. „Był sobie pies”, odwiedzamy Muzeum Mineraków w Szklarskiej Porębie, spotkanie integracyjne - występ zespołu „Kasówki”, inscenizacja Centrum Psychoprofilaktyki i Terapii „Pro-Maind”, występ dzieci z Przedszkola Publicznego w Janowicach Wielkich, występ zespołu muzycznego „Bądź Ciszą”, spotkanie edukacyjne z pracownikami Nadleśnictwa Śnieżka, Opowieść Wigilijna – występ grupy teatralnej z Karpnik, obchody dnia kobiet, obchody dnia chłopaka, wspólne biesiadowanie z okazji „Tłustego czwartku”, zabawa Walentynkowa, przywitanie wiosny – zwyczaj przygotowania i topienie Marzanny, spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka z dziećmi ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Kowarach, zwiedzamy Szopki Bożonarodzeniowe, Mikołajki.
Turystyczne	piknik na szczycie – wyjazd wyciągiem na Szrenicę, i znów możemy podziwiać nasze piękne góry – Jakuszyce, Zwiedzamy i podziwiamy – wyjazd do Tarnowskich Gór, Przyszedł czas na wakacyjny wypoczynek – Gospodarstwo Agroturystyczne Grochowy, zwiedzamy Chybotek, Leśną Hutę, Karczmę Hutnika, Wodospad Szklarka, wycieczka w Rudawy Janowickie, zwiedzamy Świeradów Zdrój, Jakuszyce, Szklarską Porębę, Przesiekę.
Religijne	radosna Kolęda, Noworoczne Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, spotkanie z mieszkańcami przygotowujące do Świąt Wielkiej Nocy – obrzędy oraz zwyczaje świąteczne, uroczyste śniadanie Wielkanocne.

4.3. Propagowanie idei tworzenia środowiskowych domów samopomocy - w roku 2020 nie podjęto działań dotyczących środowiskowych domów samopomocy.

Cel strategiczny nr 5: Wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

5.1. Współpraca podmiotów na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej

Niepełnosprawność jest podstawową barierą w procesie skutecznego szukania zatrudnienia. W obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, tj. przy zbyt małej ilości ofert pracy, preferowaniu przez pracodawców osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności zachodzą obawy, że sytuacja bezrobotnych niepełnosprawnych nadal będzie trudna. Na koniec 2020 r. w PUP zarejestrowanych było 246 bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym z powiatu karkonoskiego – 95 osób. Prawo do zasiłku posiadało 25 osób. W porównaniu do roku 2019 liczba zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych uległa zwiększeniu o 26,1 %. Nadal wśród osób niepełnosprawnych najliczniejszą

grupę stanowiły osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności (62,1%) osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności stanowiły (8,5%), a z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (29,5%). Struktura poziomu wykształcenia bezrobotnych osób niepełnosprawnych nie uległa zmianie. Nadal dominowali bezrobotni o niskim poziomie wykształcenia. Najliczniejsza grupa posiadała wykształcenie zasadnicze – to 37,9%.

Upowszechnianie ofert pracy - Informacje o ofertach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze znajdowały się wewnątrz urzędu na tablicach informacyjnych (w formie tradycyjnej oraz elektronicznej), na stronie internetowej PUP oraz u doradców klienta.

Współpraca z zakładami pracy chronionej w zakresie pozyskania ofert pracy

W analizowanym okresie oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszały zakłady pracy chronionej i inne podmioty, funkcjonujące na terenie Jeleniej Góry i powiatu karkonoskiego. Oferty dedykowane osobom niepełnosprawnym dotyczyły m.in. takich stanowisk pracy jak: pracownik produkcyjny, sprzedawca, kasjer, magazynier, strażnik.

W ogólnej liczbie zgłoszono 130 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych były m.in.:

- 21 ofert Dr. Schneider Automotive Polska Sp. Z o.o.
- 6 ofert pracy Dino Polska
- 6 ofert pracy Zakład Usługowo-Budowlany „Wiw-Bud” Andrzej Waszak
- 15 ofert pracy Morawa sp. z o.o.

Pozyskiwanie ofert pracy na otwartym rynku pracy

Od stycznia do grudnia 2020 roku pozyskano 130 oferty pracy adresowane do niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym z powiatu karkonoskiego - 54 oferty.

W analizowanym okresie, z myślą o tej grupie odbiorców, zgłoszono tylko 7 ofert pracy z sektora publicznego – 5 z miasta Jeleniej Góry, 2 z powiatu.

Napływ ofert pracy i aktywizacji zawodowej dla niepełnosprawnych bezrobotnych

Gminy	I – XII 2020 r.	
	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych	Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych
Janowice Wielkie	12	21
Jeżów Sudecki	8	2
Karpacz	6	8
Kowary	16	6
Mysłakowice	20	0
Piechowice	12	5
Podgórzyn	13	3
Stara Kamienica	1	5
Szklarska Poręba	7	26
POWIAT KARKONOSKI	95	76
JELENIA GÓRA	151	54
POWIATOWY URZĄD PRACY	246	130

Zródło: dane PUP

Kierowanie zarejestrowanych niepełnosprawnych do pracodawcy – realizacja zgłoszonych ofert pracy
- w analizowanym okresie pośrednicy pracy i doradcy klienta wydali 188 skierowania do pracy i miejsc

aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych:

Wydane skierowania	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	242	169	73
I – XII 2020 rok	188	119	69
w tym:			
do pracy	131	84	47
na staż	9	6	3
do prac społecznie użytecznych	48	29	19

Źródło: dane PUP

Od stycznia do grudnia 2019 r. z ewidencji Urzędu z powodu podjęcia pracy wyłączono 124 bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym z powiatu karkonoskiego – 46 osób.

Wyłączenia niepełnosprawnych osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy

Podjęcia pracy osób niepełnosprawnych	I – XII 2019 r. PUP	I – XII 2020 r.		
		PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
Ogółem	168	124	78	46
w tym:				
praca subsydiowana	26	16	12	4
praca niesubsydiowana	142	1108	66	42

Źródło: dane PUP

Organizowanie giełd pracy dla pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.

W 2020 **nie było giełd pracy** adresowanych do niepełnosprawnych bezrobotnych. Natomiast korzystając z tej formy pośrednictwa pracy, bezrobotni niepełnosprawni brali udział w spotkaniach informacyjnych z Pracodawcami. Na życzenie firm Usługi Porządkowe „Piotruś Pan” i KSON, zorganizowano spotkania informacyjne z niepełnosprawnymi bezrobotnymi, w których uczestniczyło 15 osób.

5.2. Aktywizacja i pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie poruszania się po rynku pracy

Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie indywidualnych i grupowych porad zawodowych, wzmacniających motywację do poszukiwania pracy oraz kształtujących aktywną postawę na rynku pracy.

Poradnictwo zawodowe jest szczególnie ważne dla osób niepełnosprawnych, które w większości mają więcej problemów i trudności z odpowiednim dla siebie wyborem zawodu, ze zmianą zawodu czy z wyborem miejsca pracy niż osoby pełnosprawne. Doradca zawodowy, znający dobrze problemy zawodowe osób niepełnosprawnych, może bez większych trudności udzielić klientowi oczekiwanych informacji.

Udzielenie porady zawodowej przez doradcę zawodowego – doradcę klienta indywidualnego jest usługą bardziej złożoną niż udzielenie tylko informacji zawodowej i opiera się o:

- ocenę zdolności do pracy niepełnosprawnego klienta,
- analizę szans zawodowych na lokalnym rynku pracy w oparciu o indywidualną sytuację zawodową niepełnosprawnego klienta PUP.

Poradnictwo zawodowe prowadzone dla osób niepełnosprawnych charakteryzuje się elastycznością oraz w pełni integralnym podejściem do człowieka z określonymi dysfunkcjami.

Poradnictwo zawodowe				
Forma poradnictwa zawodowego	Bezrobotni niepełnosprawni			
	I – XII 2019 r. PUP	I – XII 2020 r.		
		PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
Porady indywidualne	23	17	11	6
Poradnictwo grupowe	34	4	3	1
Indywidualna informacja zawodowa	70	13	6	7
Grupowa informacja zawodowa	11	0	0	0

Źródło: dane PUP

W analizowanym okresie ze względu na sytuację epidemiczną w kraju odbyła się tylko 1 edycja grupowych porad zawodowych **„Niepełnosprawni na rynku pracy”**

Porada, której celem było zapoznanie się z działaniami zmierzającymi do poprawy sytuacji zawodowej niepełnosprawnych, dedykowano osobom niepełnosprawnym oraz ubiegającym się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wyłonionym przez doradców zawodowych w drodze indywidualnych porad. Ponadto 3 osoby niepełnosprawne, wśród których były 2 osoby z Jeleniej Góry i 1 osoba z powiatu karkonoskiego, brało udział w poradach grupowych skierowanych do wszystkich bezrobotnych.

Były to porady:

- „Dokumenty aplikacyjne jako narzędzie komunikacji” – 1 osoba,
- „Własna firma – dotacje” – 2 osoby.

Osoby niepełnosprawne korzystały również z porad indywidualnych oraz informacji zawodowych.

Informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach i obowiązkach.

Osoby niepełnosprawne o posiadanych prawach i obowiązkach informowane były na bieżąco, od momentu rejestracji poprzez wizyty u doradców klienta oraz doradców zawodowych. Podczas spotkań omawiane były zagadnienia związane ze specyfiką pracy osób niepełnosprawnych, informowano o działających na terenie zakładach pracy chronionej oraz istniejących przepisach prawnych.

Spotkania informacyjne dla osób niepełnosprawnych po raz pierwszy zarejestrowanych.

W 2020 r. żadna osoba niepełnosprawna zarejestrowana po raz pierwszy nie uczestniczyła w w/w poradzie.

Przygotowanie osób niepełnosprawnych do lepszego radzenia sobie na rynku pracy poprzez udział w szkoleniach z zakresu umiejętnego poszukiwania pracy - w 2020 roku nie przeprowadzono szkoleń z zakresu umiejętnego poszukiwania pracy.

Przygotowanie osób niepełnosprawnych do efektywnego poszukiwania pracy i budowania motywacji do działania poprzez udostępnianie zasobów informacji zawodowych do samodzielnego wykorzystania przez osoby zarejestrowane i niezarejestrowane – na spotkaniach z doradcami klienta osoby niepełnosprawne z prawem do zasiłku były informowane o możliwości uzyskania dodatku aktywizacyjnego w sytuacji podjęcia zatrudnienia z własnej inicjatywy. Ogółem w 2020 r. 7 osób niepełnosprawnych bezrobotnych z powiatu karkonoskiego podjęło zatrudnienie z własnej inicjatywy i otrzymało dodatek aktywizacyjny.

5.3. Szkolenia zawodowe i przekwalifikowania zawodowe dla osób niepełnosprawnych

Inicjowanie i organizowanie szkoleń mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do podjęcia pracy –

w 2020 roku na szkolenie nie skierowano żadnej osoby bezrobotnej posiadającej orzeczony stopień niepełnosprawności.

Szkolenia	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	1	0	1
I – XII 2020 rok	0	0	0
w tym:			
szkolenia indywidualne	0	0	0

Żadna osoba bezrobotna niepełnosprawna nie korzystała ze szkoleń grupowych.

Finansowanie szkoleń trójstronnych osób niepełnosprawnych - w 2020 r. nie realizowano szkoleń na podstawie umów trójstronnych.

Przyznanie bonu szkoleniowego stanowiącego gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie - w 2020 r. żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu karkonoskiego nie wystąpiła o przyznanie bonu szkoleniowego.

5.4. Aktywna polityka pozyskiwania pracodawców przyczyniająca się do tworzenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych

Udzielenie pracodawcom informacji o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych – w analizowanym okresie pośrednicy pracy zwizytowali pracodawców, z którymi Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze współpracuje oraz nawiązali kontakt z nowymi pracodawcami. Podczas kontaktów bezpośrednich (wizyty) oraz telefonicznych, informowano pracodawców o możliwości skorzystania z usług rynku pracy oraz bieżących programach aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez Urząd. W przypadku zainteresowania pracodawców określonymi formami wsparcia dla osób niepełnosprawnych, organizowano bezpośrednie spotkania z pośrednikami w siedzibach firm lub na terenie Urzędu, w celu przedstawienia pełnej informacji dotyczącej usług rynku pracy lub konkretnych programów.

Informowanie i zachęcanie pracodawców do korzystania z subsydiowanych form zatrudnienia: staże, prace interwencyjne

Staż - w 2020 roku na staż skierowano 3 osoby niepełnosprawne, w tym 2 osób z powiatu karkonoskiego.

Staż	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	11	9	2
I – XII 2020 rok	3	1	2
w tym:			
Algorytm	1	1	0
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój PO WER	0	0	0
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego RPO WD	2	0	2

Źródło: dane PUP

Stażyci nabywali umiejętności na stanowiskach: technik archiwista, ogrodnik terenów zieleni, analityk systemów teleinformatycznych.

Prace interwencyjne – w 2020 roku żadna osoba niepełnosprawna z powiatu karkonoskiego nie skorzystała z zatrudnienia z w/w prac.

Przyznawanie bonu zasiedleniowego osobom do 30 roku życia w związku z podjęciem pracy lub działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania - w 2020 r., żadna osoba bezrobotna niepełnosprawna nie podjęła pracy z wykorzystaniem bonu na zasiedlenie.

Bony na zasiedlenie	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	6	6	0
I – XII 2020 rok	0	0	0
w tym:			
podjęcie pracy	0	0	0

Źródło: dane PUP

Przyznawanie bonu zatrudnieniowego, stanowiącego gwarancję dla pracodawcy refundacji części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej do 30 roku życia - w 2020 r. żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu karkonoskiego nie wystąpiła z wnioskiem o przyznanie bonu zatrudnieniowego.

Przyznawanie bonu stażowego, stanowiącego gwarancję skierowania na staż do pracodawcy oraz zatrudnienia po ukończonym stażu - w 2020 r. żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu jeleniogórskiego nie wystąpiła z wnioskiem o przyznanie bonu stażowego.

Kierowanie i współfinansowanie prac społecznie użytecznych - prace społecznie użyteczne – to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Od lat ta forma wsparcia cieszy się dużą popularnością wśród osób niepełnosprawnych. W okresie styczeń – grudzień 2020 r., **22 bezrobotnych niepełnosprawnych zostało skierowanych do prac społecznie użytecznych** w jednostkach pomocy społecznej i jednostkach edukacyjnych na rzecz społeczności lokalnej, spośród których.

➤ 7 osób z powiatu karkonoskiego.

Prace społecznie użyteczne	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	26	18	8
I – XII 2020 rok	22	15	7
w tym:			
Algorytm	22	15	7

Źródło: dane PUP

Wykaz podmiotów, zlokalizowanych w gminach powiatu karkonoskiego, w których realizowane były prace społeczno- użyteczne:

Nazwa jednostki	Stanowisko	Liczba osób
Urząd Gminy w Janowicach Wielkich	robotnik gospodarczy	3
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie	pracownik gospodarczy	1
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach	robotnik gospodarczy	3
Razem	robotnik gospodarczy	7

Źródło: dane PUP

Tworzenie nowych stanowisk – miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami – na podstawie umów podpisanych w 2020 r., do pracy na refundowanych miejscach pracy skierowano 1 osobę. Żadna osoba zamieszkałą na terenie powiatu karkonoskiego nie została zatrudniona w ramach w/w formy.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	6	3	3
I – XII 2020 rok	1	1	0
w tym:			
Program specjalny „Powrót do Aktywności”	1	1	0

Źródło: dane PUP

W 2020 r. wpłynął 1 wniosek o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, który został rozpatrzony pozytywnie, ale wobec braku kandydatów spośród osób niepełnosprawnych spełniających wymagania stanowiska pracy oraz zainteresowanych podjęciem zatrudnienia, umowa nie została zawarta.

Przyznanie pracodawcy dofinansowania wynagrodzenia pracownika, który ukończył 50 rok życia – w 2020 roku żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu karkonoskiego, korzystając z tej formy pomocy, nie podjęła zatrudnienia.

5.5. Promocja samozatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych

Doradztwo i pomoc osobom niepełnosprawnym podejmującym działalność gospodarczą lub rolniczą - w 2020 r. 1 osoba z terenu powiatu karkonoskiego brała udziału w poradzie zawodowej grupowej pod nazwą „Własna firma – dotacje”.

Przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami - w związku z otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej, do końca 2020 roku z ewidencji urzędu zostało wykreślonych 5 niepełnosprawnych bezrobotnych, w tym 2 osoby z powiatu.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	PUP	Jelenia Góra	powiat karkonoski
I – XII 2019 rok	4	3	1
I – XII 2020 rok	5	3	2
w tym:			
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój PO WER	2	1	1
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego RPO	3	2	1

Źródło: dane PUP

5.6. Realizacja programów celowych PFRON mających na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych w tym: „JUNIOR” – w 2020 roku program „Junior” nie był realizowany.

5.7. Współpraca w zakresie opracowywania i realizacji programów skierowanych do osób niepełnosprawnych, w tym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, gdzie będą finansowane projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Osoby niepełnosprawne z powiatu karkonoskiego, w 2020 roku, korzystały z następujących instrumentów, realizowanych w ramach RPO WD:

RPO WD

RPO I – XII 2020	powiat karkonoski
staże	2
podjęcie działalności gospodarczej	1

Źródło: dane PUP

5.8. Współpraca z instytucjami i partnerami zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych, w tym współrealizacja przy Programie Aktywizacja i Integracja -
w 2020 roku PUP w Jeleniej Górze nie realizował Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych -
Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze w 2020 roku współpracował z instytucjami i partnerami rynku pracy zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych:

- **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** - współpraca w zakresie obsługi finansowej zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, takich jak wypłaty środków na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- **Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych** - udział przedstawiciela Powiatowego Urzędu Pracy w posiedzeniach Rady oraz przygotowywanie analiz dotyczących lokalnego rynku pracy w tym sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie jeleniogórskim.
- **Jeleniogórskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych** - przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy uczestniczyli w konferencji pt.: „Niepełnosprawny - Pełnosprawny. Osoba niepełnosprawna na rynku pracy”, która odbyła się w Książnicy Karkonoskiej.
- **Karkonoskim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych** – Powiatowy Urząd Pracy wspierał Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w rekrutacji do projektu „DORADZTWO + SZKOLENIA + STAŻ = PRACA, poprzez działania informacyjno-promocyjne, w trakcie wizyt u doradcy klienta indywidualnego, w zakresie informowania osób bezrobotnych/poszukujących pracy posiadających status osoby niepełnosprawnej o ofercie projektowej.
- **Fundacja „Nasza Fundacja”** – Udział przedstawiciela Powiatowego Urzędu Pracy w dniu 8 września 2020 r. w spotkaniu organizacyjnym dot. festynu integracyjnego pod hasłem „Walki z dyskryminacją osób niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Spotkanie zorganizowane było w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze.
- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** - W dniu 3 października 2020 r., Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze uczestniczył w VIII Festynie Integracyjnym pod hasłem „Walki z dyskryminacją osób niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym”, organizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze w partnerstwie z Fundacją „Nasza Fundacja”.
- **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – PFRON** - Powiatowy Urząd Pracy wspierał Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w promocji programu pt: „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej poprzez działania informacyjno-promocyjne w zakresie poinformowania klientów o modułach programu. Doradcy klienta indywidualnego udostępniali dodatkowo materiały informacyjne – ulotki, plakaty oraz fiszki zawierające informacje dotyczące stanowiska, na którym realizowane były staże zawodowe. Program realizowany był do dnia 31 grudnia 2020 roku. Celem programu było podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej. Program przyczynił się do wsparcia działań prowadzonych na rzecz osób niepełnosprawnych, dając tym osobom gwarancję stabilnego zatrudnienia.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych – w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy, Powiatowy Urząd Pracy wystąpił w 2020 r. o wydanie 1 opinii o przystosowaniu do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osoby zatrudnionej na wyposażonym stanowisku pracy lub o spełnieniu warunków bezpieczeństwa

i higieny pracy na tym stanowisku. Opinie były pozytywne, a dotyczyły podmiotów gospodarczych:

- „Auto-Prendota” Spółka Jawna Jeżów Sudecki” – 1 opinia.

VI. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2020 „POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2015-2020”

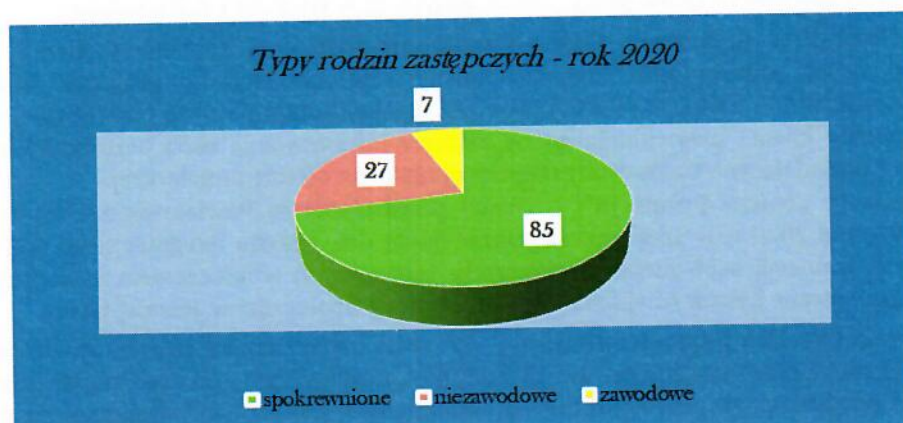
Cel strategiczny 1:

Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców, dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej, którą organizuje powiat. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. By system ten działał w sposób planowy i efektywny, przepisy ustawy nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XLIV/223/2018 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 28 marca 2018 r. przyjęto do realizacji *Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020*.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej. W powiecie karkonoskim, w ramach wymienionych wyżej form, zapewniano opiekę dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców. W ramach rodzinnych form pieczy zastępczej funkcjonują spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe (w tym pogotowie rodzinne) rodziny zastępcze.

W roku 2020 w powiecie funkcjonowało 119 rodzin zastępczych zapewniając opiekę 156 dzieciom. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, następnie niezawodowe i zawodowe (w tym dwa pogotowia rodzinne). Niniejsze zilustrowano niżej.

Źródło: dane PCPR

W ubiegłym roku w powiecie funkcjonowało siedem zawodowych rodzin zastępczych (w tym dwie o charakterze pogotowia rodzinnego). Pogotowia rodzinne spełniają ważną rolę. Umieszczenie w nich dziecka – w większości przypadków – ma charakter interwencyjny. W trakcie roku przebywało w nich siedmioro dzieci. Sytuację pięciorga z nich uregulowano w sposób następujący:

- o umieszczenie w niezawodowej rodzinie zastępczej 1 dziecko
- o umieszczenie w rodzinie adopcyjnej 4 dzieci

W stosunku do pozostałych toczy się postępowanie sądowe.

W roku 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podjęło szereg działań dotyczących promowania rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych rodzin.

Centrum prowadzi stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której znajduje się informacja o ciągłym naborze kandydatów na rodziców zastępczych. Informacje są również umieszczane na Facebook Powiatu Karkonoskiego oraz w lokalnych mediach.

Podejmowano i uczestniczano w przedsięwzięciach przybliżających obszar związany z rodzinną pieczą zastępczą poprzez kampanię promocyjną „Zostań rodzicem zastępczym”, w ramach której

zaprojektowano i rozprowadzono kalendarze, plakaty oraz ulotki związane z rodzinną pieczą zastępczą. Zaplanowano akcję informacyjną polegającą na organizacji cyklu spotkań dot. rodzicielstwa zastępczego, które miały się odbyć na terenie wszystkich gmin Powiatu Karkonoskiego. Pierwsze spotkanie odbyło się dnia 9 stycznia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mysłakowicach, kolejne - dnia 6 lutego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeżowie Sudeckim. Ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 zaplanowane spotkania zostały zawieszone do czasu unormowania sytuacji w kraju.

Do okolicznych parafii rozesłano pisma z prośbą o włączenie się w działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez nagłaśnianie wśród członków Parafii informacji o organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze bezpłatnych szkoleniach dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz rozpowszechnianie przekazanych ulotek informacyjnych i plakatów.

W ramach akcji promujących rodzicielstwo zastępcze wystosowano do Wójtów Gmin i Burmistrzów Miast Powiatu Karkonoskiego pisma z prośbą o aktywne włączenie się w działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, poprzez umieszczanie przekazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze pieczątki promującej rodzicielstwo zastępcze na kopertach korespondencji wychodzącej z Urzędu Gminy/Miasta.

Drugą formą opieki nad dzieckiem jest piecza instytucjonalna. W 2020 r. w powiecie funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego: Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie oraz Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece - prowadzony na zlecenie Powiatu do 31.12.2021 r. przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze. Obie placówki posiadały zezwolenie na prowadzenie działalności - wpis do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego.

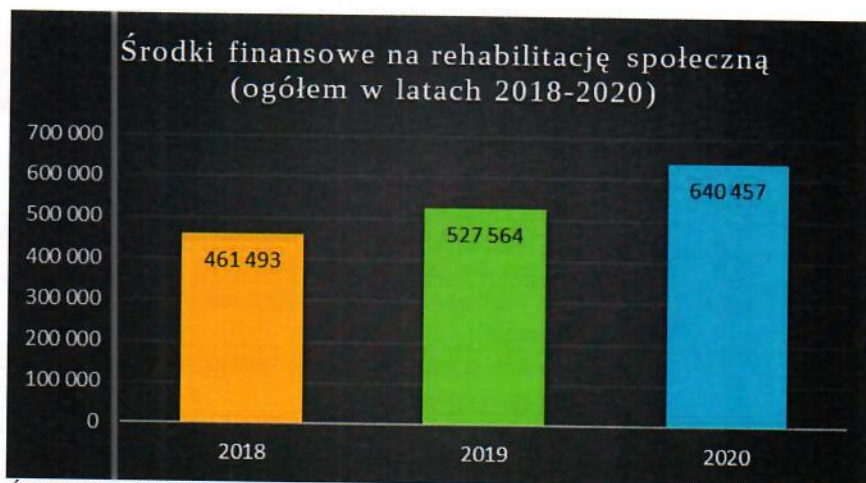
Na koniec 2020 roku w Domu dla Dzieci w Przesiece przebywało 16 dzieci, a w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie – 35.

W roku 2020 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 12-oro dzieci. Poza powiatem przebywało łącznie 12-oro dzieci, w tym 4 – oro umieszczonych w roku 2020. W roku 2020 obowiązywało łącznie 12 porozumień. Porozumienia zawarto z Miastem Jelenia Góra i Gminą Legnica oraz powiatami: głogowskim, wołowskim, wałbrzyskim.

Cel strategiczny 2:

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

Zgodnie z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020 opracowano i wdrożono „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2015 - 2020”. W programie uwzględniono różne formy wsparcia skierowane do osób niepełnosprawnych oraz organizacji zrzeszających te osoby. Zadania finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Realizacja zadań wynika z treści art. 35a ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W roku 2020 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 640 457 zł. Poniżej zilustrowano poziom finansowania zadań w latach 2018 – 2020:

Źródło: dane PCPR

Wysokość przekazywanych przez PFRON środków finansowych wpływa na poziom finansowania zadań w danym roku. W roku 2020 dysponowano o 17,6% budżetem większym, niż w roku 2019. W roku 2020 udzielono łącznie 536 (2019 r. – 435, 2018 r. - 449) dofinansowań, z tego w zakresie:

- grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (ucząca się) wraz z opiekunami, które nigdy nie korzystały z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz w ostatnich pięciu latach korzystały z dofinansowania mniej niż trzy razy oraz do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które wnioskowały min. trzy razy i nie otrzymały dofinansowania w ostatnich trzech latach - 87
- likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu, techn.) - 24
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 425

W 2020 roku przyjęto zasadę dofinansowania cyklicznych, corocznych imprez, a w przypadku ubiegania się o dofinansowanie do kilku kosztownych imprez – dofinansowanie jednej z nich (z wyjątkiem wycieczek zagranicznych) w wysokości 60% kosztów przedsięwzięcia. Dofinansowanie otrzymało 9 podmiotów na realizację 12 imprez. Zadanie zrealizowało 6 podmiotów na 8 przedsięwzięć.

Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach	„XX Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2020”
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze	„Bal karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2019”
Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”	„Zwiedzanie pięknych miejsc Dolnego Śląska”
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze	„Światowy Dzień Inwalidy”
Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze	„Zmysł kontra Natura” „Dotyk Kultury i sztuki” „Wizyta w Afrykarium”
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	„Spotkanie Integracyjne 2020”,

Na zadanie wydatkowano łącznie 29 130,00 zł (2019 – 33 413,00 zł).

W imprezach wzięło udział 455 (2019 r. - 529) niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Ponadto, trzydziestu niepełnosprawnych mieszkańców powiatu uczestniczyło w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Koszty jego działalności są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2020 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 683 200 zł, z czego 614 880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 68 320 zł dofinansował powiat.

Uzupełnieniem zadań finansowanych ze środków PFRON jest realizacja programu celowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2020 na realizację programu przekazano kwotę 316 866,58 zł (obejmującą również koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

Moduł	Obszar	Zadanie	Forma wsparcia
I	A	1,4	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
		2,3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B	1,3,4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
		2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
		5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
		1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym

	C	2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektronicznego do wózka ręcznego
	D		Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
II			Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do Centrum wpłynęły 54 wnioski na kwotę łączna 366 353,19. Pozytywnie rozpatrzono 43 wnioski i zawarto umowy na kwotę 249.354,09, z tego: w ramach Modułu I:

- 1 wniosek w ramach obszaru A1 na kwotę 4 828,00 zł,
- 15 wniosków w ramach obszaru B1 na kwotę 77 848,13 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru B3 na kwotę 10 159,20 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru B4 na kwotę 3 599,10 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C1 na kwotę 12 600,00 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C2 na kwotę 2 800,00 zł,
- 4 wnioski w ramach obszaru C3 na kwotę 72 180,00 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C5 na kwotę 7 350,00 zł
- 3 wnioski w ramach obszaru D na kwotę 4 994,16 zł,

w ramach Modułu II:

- 14 wniosków na kwotę 52 995,50 zł.

Realizacja programu, zgodnie z decyzją Zarządu PFRON, została przedłużona do 15 kwietnia 2021 roku. Do końca roku na realizację programu wydatkowano kwotę 106 896,89 zł. Po zakończeniu realizacji programu nastąpi jego rozliczenie i wówczas niewykorzystane środki zostaną zwrócone na rachunek PFRON.

Cel strategiczny 3:

Zapewnienie wsparcia osobom wymagającym całodobowej opieki przez domy pomocy społecznej

W powiecie karkonoskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej: cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie). Domy dysponują łącznie 372 miejscami.

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej - stan na 31.12.2019 i 2020 roku

Lp.	DOM	Liczba miejsc	Liczba osób skierowanych przed 01.01.2004 r.		Liczba osób skierowanych po 01.01.2004 r.	
			2019	2020	2019	2020
1	DPS Kowary	56	5	5	52	53
2	DPS Sosnówka	60	2	2	60	55
3	DPS Miłków	102	73	71	25	30
4	DPS Janowice Wielkie	91	62	56	28	29
5	DPS Szklarska Poręba	63	40	38	22	26
Ogółem		372	182	172	187	193

W ubiegłym roku wydano 31 (2019 r. - 45) decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wg stanu na koniec roku w Domach przebywało 369 osób, a na umieszczenie oczekiwało 41 osób (2019 r. – 52).

Cel strategiczny 4:

Zapewnienie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie

Zgodnie z określonym w Strategii celem operacyjnym, w roku 2016 opracowano i przyjęto do realizacji „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2015-2020”. Program przyjęto Uchwałą Nr V/23/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. Program skorelowano z treścią „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020”. Głównym wyznacznikiem określonych w programie celów jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W realizację zadań zaangażowanych jest szereg podmiotów, instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Powiat zapewnia wsparcie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie, dzięki działającemu w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej. W roku ubiegłym z pomocy Ośrodka skorzystało 47 osób. Odkonano 85 spotkań. Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 45 osób (83 wizyty). Problemy dotyczyły głównie: utraty bliskiej osoby, problemów dorastania, przemocy ze strony bliskich, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych i konfliktów rodzinnych. Z poradnictwa prawnego skorzystało 2 osoby (2 wizyty). Wizyty w Ośrodku odbyły się z woli osób doświadczających kryzysu. Z pomocy skorzystali mieszkańcy Starej Kamienicy, Płoszczyny, Kowar, Mysłakowic, Piechowic, Wojcieszyc, Wojanowa, Strużnicy, Janowic Wielkich, Podgórzyna, Siedlęcina i Szklarskiej Poręby.

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie podnoszenia świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy, zwiększenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz wsparcia kompetencji wychowawczych rodziców (warsztaty, szkolenia, prelekcje), była w dużym stopniu ograniczona w związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusa SARS-COV-2 (COVID-19).

Nadal obowiązuje porozumienie zawarte w roku 2018 z Powiatem Lubańskim, w ramach którego kobiety w ciąży, kobiety z dziećmi oraz inne osoby sprawujące opiekę nad dziećmi pochodzące z powiatu karkonoskiego, znajdujące się w kryzysie (w tym także w związku z przemocą domową) korzystają ze specjalistycznego wsparcia oraz pomocy w postaci schronienia w Ośrodku Wsparcia w Pobiednej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały dwie matki z dziećmi (czworo dzieci).

Powiat Karkonoski powierzył Powiatowi Lubańskiemu wykonanie zadania polegającego na pozostawianiu w gotowości do zapewnienia schronienia mieszkańcom z terenu powiatu karkonoskiego, znajdującym się w stanie kryzysu, świadczenie usług w zakresie interwencji kryzysowej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały cztery osoby.

VII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2020 „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2015-2020”

Uchwałą Nr V/23/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 roku przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020”. Program jest skorelowany z treścią „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020” przyjętej Uchwałą Nr V/21/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez realizację celów szczegółowych. Realizacja zadań przebiega wielopoziomowo przy współpracy szeregu instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Poniżej przedstawiono realizację Programu w roku 2020

1. Edukacja i wzrost poziomu świadomości społecznej nt. przemocy w rodzinie w celu uwrażliwienia na sytuację ofiar przemocy i zwalczania stereotypów utrudniających pomaganie

W 2020 roku w związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusa SARS-CO-V-2 (COVID-19) wykonywanie zadań związanych z realizacją programu było znacznie ograniczone. Realizatorzy oraz odbiorcy programu musieli dostosować się do wprowadzonych obostrzeń oraz zaleceń i zachowania wszelkich środków bezpieczeństwa.

Działania edukacyjne realizowały m.in. szkoły funkcjonujące na terenie powiatu karkonoskiego, Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (w Kowarach i Szklarskiej Porębie) oraz Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze wraz z podległymi jej czterema gminami miejskimi oraz pięcioma gminami wiejskimi. Prowadzono działania informacyjno – profilaktyczne wśród społeczności lokalnych, dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udostępnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. Jednocześnie przekazywano informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Ponadto zamieszczono ww. informacje na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze i w poszczególnych jednostkach oraz komórkach organizacyjnych KMP. Kierując się dbałością o edukację interesantów ww. informacje umieszczono także na tablicach ogłoszeń w KMP i w siedzibach instytucji zajmujących się tym zjawiskiem.

Z zebranych informacji wynika, że na terenie szkół realizowane były programy profilaktyczno-wychowawcze m. in. „Dlaczego przestrzeganie praw, norm, zasad, regulaminów jest podstawą ładu i porządku”, „Czym są wartości i jaką pełnią rolę w życiu”, „Jak dbać o zdrowie i bezpieczeństwo”, „Nastoletnia depresja – przyczyny, objawy, leczenie, zapobieganie”, „Jaką wartość ma przyjaźń w życiu człowieka”, „Dlaczego warto pomagać”, „Jak nie zostać robotem”, „Mediacje rówieśnicze jako metoda skutecznego rozwiązywania konfliktów”, „Profilaktyka zachowań agresywnych i przemocowych”, „Radzimy sobie ze swoimi emocjami”, „Palenie jest niezdrowe” – nie pal przy mnie proszę – bierne palenie, wpływ nikotyny na układ nerwowy”, „Przyjazna zabawa to dobra sprawa – umiejętność rozwiązywania konfliktów”, „Dzień życzliwości – przyjaźń i tolerancja”, „Garść informacji o alkoholu – pułapka czy napój szczęścia?”, „Substancje psychoaktywne i ich szkodliwość – mity o narkotykach, nie wszystkie uzależnienia, zawsze można to przerwać, tylko raz, trzeba długo brać aby się uzależnić”, „Bezpiecznie i zdrowo”, „Dziecko w sieci- wirtualny świat, szanse i zagrożenia”, „Zanim weźmiesz pomysłu, zanim shejtujesz – zastanów się!”, „Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły i w drodze do szkoły”, „Bezpieczne korzystanie z przejść dla pieszych, poboczy i w środkach komunikacji”, „Ryzykowne zachowania dzieci i młodzieży w aspekcie

agresji i przemocy”. Realizowane były również zajęcia informacyjne i edukacyjne dla uczniów związane z tematyką agresji i przemocy, w tym domowej i jej zapobieganie w formie wykładów i warsztatów oraz rozmów w trakcie nauki stacjonarnej i online. W zakresie profilaktyki zorganizowano również zajęcia profilaktyczno-edukacyjne: spotkanie przedstawiciela policji z uczniami klas IV Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Jeżowie Sudeckim w zakresie bezpieczeństwa.

Organizowano również spotkania z wychowawcami klas i pedagoga z zespołami klasowymi w celu przekazania uczniom informacji i broszur na temat instytucji udzielających pomocy w przypadku wystąpienia problemu przemocy. Odbyło się spotkanie młodzieży z psychologiem w ramach, którego przeprowadzono warsztaty radzenia sobie z emocjami - rozładowanie napięć w sposób społecznie akceptowalny. Kolejne warsztaty to spotkanie z prawnikiem i mediatorem „Mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów”, „Praca zarobkowa w czasie wolnym młodocianych pracowników, jak uniknąć nieporozumień i sytuacji konfliktowych”. Spotkanie z terapeutą MONAR – profilaktyka zachowań ryzykownych w tym organizacja czasu wolnego, wachlarz możliwości jakie daje ruch, sport, pasje itp.

W ramach spotkań z rodzicami wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni poruszali problematykę prawidłowych metod wychowawczych, budowania więzi, zaspokajania potrzeb. Ponadto odbywały się indywidualne rozmowy z rodzicami na temat metod skutecznej komunikacji z dzieckiem, rozmowy dotyczyły porad rozwiązywania konfliktów pomiędzy rodzicem a dzieckiem unikając zachowań agresywnych czy też zachowań, które mogłyby prowadzić do wzbudzenia agresji każdej ze stron konfliktu. Rodzice zostali powiadomieni o możliwości udziału ich oraz ich dzieci w bezpłatnych zajęciach z edukacji prawnej prowadzonych przez Młodzieżowy Uniwersytet Praw w formie on –line.

W okresie od marca do czerwca 2020 r. (czas zdalnego nauczania z uwagi na sytuację epidemiczną panującą w kraju spowodowaną SARS-CO-V-2 (COVID-19) uczniowie otrzymywali wsparcie

pedagogów oraz psychologów w formie zdalnej. Rodzicom zostały udostępnione poradniki z informacjami, artykuły dotyczące wsparcia uczniów w sytuacji pandemii oraz odczuwania lęku. Na stronach internetowych szkół udostępniano artykuły „Profilaktyka i zdrowie” nt. profilaktyki zdrowia fizycznego oraz psychicznego w okresie pandemii. Przekazano uczniom również informacje na temat Dziecięcego Telefonu Zaufania, Rzecznika Praw dziecka oraz bezpiecznego czatu internetowego prowadzonego na stronie brpd.gov.pl

W miesiącu listopadzie i grudniu rodzice mogli uczestniczyć w domowych webinarach z zakresu komunikacji z dzieckiem „Nie mówię ale chcę się komunikować”, „jak rozpoznać pierwsze symptomy depresji u nastolatków”.

Edukacji i wzrostowi poziomu świadomości społecznej związanej z przemocą domową, uwrażliwieniu na sytuację ofiar przemocy i zwalczaniu stereotypów utrudniających pomaganie służą kampanie informacyjne (organizowane przez Szkoły, Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz liczne publikacje opracowywane i rozpowszechniane m.in. przez Rzecznika Praw Dziecka, Pełnomocnika Rządu Do Spraw Równego Traktowania i Zespoły Interdyscyplinarne w formie broszur, plakatów, ulotek czy informatorów. Na stronie internetowej Centrum zamieszczano informacje dotyczące przemocy, instytucji udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy, procedury „Niebieskie Karty”, placówek zapewniających schronienie, podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne, a także przepisy i porady prawne.

Ponadto, funkcjonariusze policji przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Informacje zamieszczano na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze oraz poszczególnych jednostek i komórek KMP. Celem Policji było inicjowanie działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych również do mieszkańców nieobjętych procedurą NK. Pracownicy Wydziału Prewencji oraz Wydziału ds. Nietłumionych i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze organizowali zajęcia profilaktyczno-edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów związanych z agresją i przemocą, bezpiecznego spędzania czasu wolnego, służących wzmocnieniu więzi rodzinnych. Jednocześnie podejmowano inicjatywy dotyczące przeciwdziałania zjawiskom uzależnień i patologii wśród dzieci i młodzieży.

2. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

W ramach Ośrodka świadczona jest bezpłatna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Ośrodek oferuje możliwość kontaktu osobistego w Ośrodku, telefonicznego, jak i poza Ośrodkiem. Ośrodek jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku (również świadczy dyżury popołudniowe) oraz realizuje możliwość wsparcia w godzinach wieczornych i weekendy w ramach interwencji kryzysowej.

W roku ubiegłym z pomocy Ośrodka skorzystało 47 osób. Odbyło się 85 spotkań. Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 45 osób (83 wizyty). Problemy dotyczyły głównie: utraty bliskiej osoby, problemów dorastania, przemocy ze strony bliskich, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych i konfliktów rodzinnych. Z poradnictwa prawnego skorzystało 2 osób (2 wizyty). Wizyty w Ośrodku odbyły się z woli osób doświadczających kryzysu. Z pomocy skorzystali mieszkańcy Mysłakowic, Piechowic, Szklarskiej Poręby, Jeżowa Sudeckiego, Podgórzyna, Wojcieszyc, Komarna, Kowara, Gruszkowa, Karpacza, Strużnicy, Przesieki, Ściegienia, Miłkowa, Dąbrowicy, Płoszczyny, Sosnowki.

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie podnoszenia świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy, zwiększenia kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz wsparcia kompetencji wychowawczych rodziców (warsztaty, szkolenia, prelekcje), była w dużym stopniu ograniczona w związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusa SARS-CoV-2 (COVID-19).

Nadal obowiązuje porozumienie zawarte w roku 2018 z Powiatem Lubańskim, w ramach którego kobiety w ciąży, kobiety z dziećmi oraz inne osoby sprawujące opiekę nad dziećmi pochodzące z powiatu karkonoskiego, znajdujące się w kryzysie (w tym także w związku z przemocą domową) korzystają ze specjalistycznego wsparcia oraz pomocy w postaci schronienia w Ośrodku Wsparcia w Pobiednej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały dwie matki z dziećmi (czworo dzieci).

Powiat Karkonoski powierzył Powiatowi Lubańskiemu wykonanie zadania polegającego na pozostawianiu w gotowości do zapewnienia schronienia mieszkańcom z terenu powiatu karkonoskiego,

znajdującym się w stanie kryzysu, świadczenie usług w zakresie interwencji kryzysowej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały cztery osoby.

W powiecie karkonoskim funkcjonuje osiem punktów konsultacyjnych, pomagających ofiarom przemocy w rodzinie:

- ⇒ Punkt Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Karpaczu,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Piechowicach,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny ds. Pomocy Rodzinie, Zapobiegania Przemocy i Profilaktyki Uzależnień przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Podgórzynie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Gminie Janowice Wielkie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych od Alkoholu w Gminie Janowice Wielkie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla osób Uzależnionych i ich Rodzin w Kowarach.

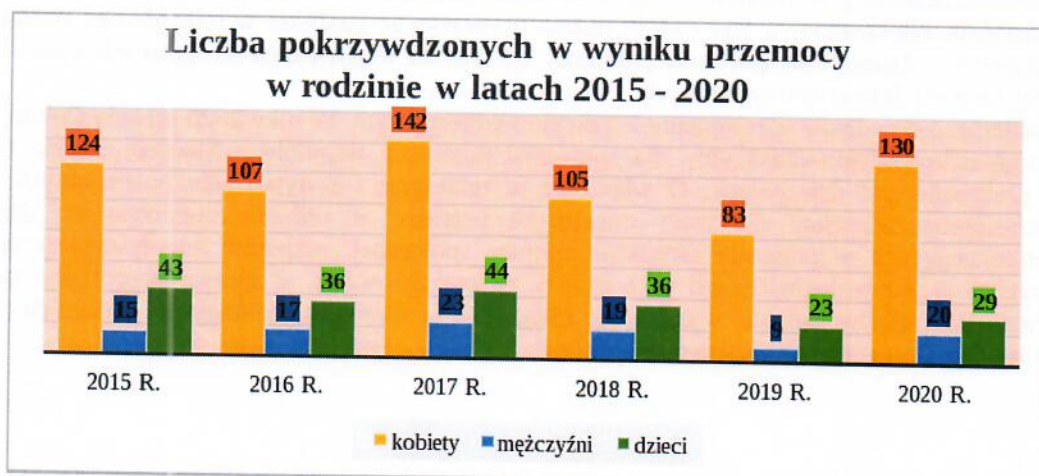
W ramach Punktów świadczona jest pomoc psychologiczna, terapeutyczna, prawna, wsparcie interwenta kryzysowego oraz specjalistyczne poradnictwo. Prowadzona jest działalność informacyjna nt. przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku, kryzysu i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, praw przysługujących ofiarom przemocy oraz instytucji i organizacji udzielających pomocy.

Z danych Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze wynika, że w 2020 r. procedurę „Niebieskiej Karty” wszczęto w 136 przypadkach i jest to wzrost do roku ubiegłego.

Źródło: dane z OPS

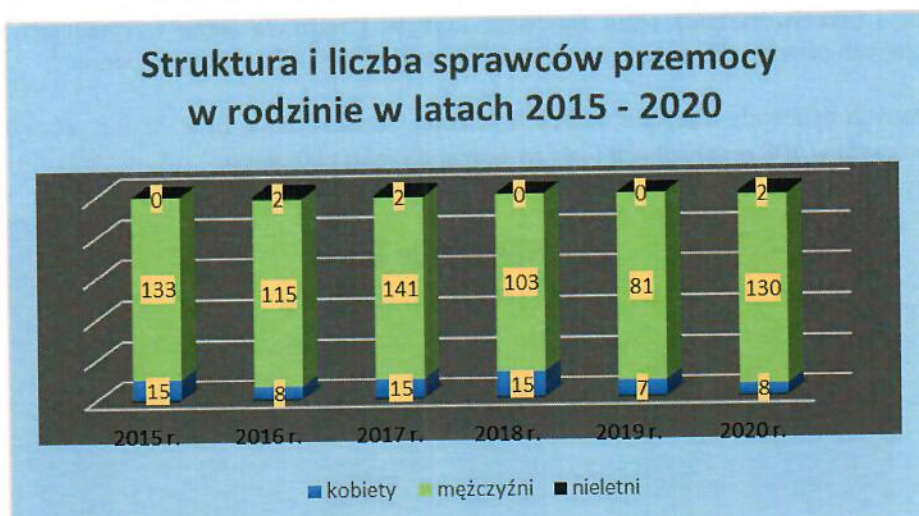
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej wyniosła w 2020 – 179 osób, z przewagą kobiet i dzieci, co zilustrowano na wykresach poniżej:

W ramach bieżącej działalności dotyczącej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie Policja podejmuje działania interwencyjne, w szczególności polegające na realizowaniu procedury „Niebieskiej Karty”, udzielaniu im ochrony przed osobami stosującymi przemoc oraz pomocy w zapewnieniu schronienia, wspieraniu w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej. Ponadto, oferowane wsparcie obejmuje pomoc w kierowaniu do bezpłatnego, indywidualnego lub grupowego poradnictwa specjalistycznego, świadczonego przez psychologów, pedagogów, terapeutów, interwentów, prawników, pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskich/Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze.

3. Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie

Z danych Policji wynika, że w roku 2020 liczba sprawców przemocy domowej na terenie powiatu karkonoskiego wzrosła w stosunku do dwóch lat poprzednich i wyniosła 140 osób. Niezmiennie jednak, w przeważającej liczbie sprawcami przemocy są mężczyźni.

Źródło: dane Policji

W roku sprawozdawczym wielokrotnie podejmowano działania interwencyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie (m.in. procedura „Niebieskiej Karty”, izolowanie sprawców przemocy w rodzinie od osób pokrzywdzonych w świetle nowych uprawnień Policji art. 15 aa ust.1 ustawy o Policji wobec osoby, która swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie, stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia). W omawianym obszarze realizacja Programu miała na celu spowodowanie zmiany zachowania agresywnego oraz postaw społecznie nieakceptowalnych, które przyjmują osoby stosujące przemoc wobec bliskich. W szczególności dbano o bieżące przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, zasad budowania prawidłowych relacji między partnerami, rodzicami, a dziećmi. Edukowano, w jaki sposób można rozwiązywać konflikty w rodzinie bez stosowania agresji i przemocy. Zapraszano sprawców przemocy do udziału w posiedzeniach grup roboczych działających przy Zespołach Interdyscyplinarnych.

Nakłaniano do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. W roku 2020 metodą Duluth realizowano program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy wspólnie z Miastem Jelenia Góra. Udział w programie jest dobrowolny. O włączenie w rekrutację i wytypowanie potencjalnych kandydatów na bezpłatne warsztaty dla osób stosujących przemoc w rodzinie zwrócono się do wszystkich funkcjonujących w powiecie ośrodków pomocy społecznej, zespołów interdyscyplinarnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz parafii. O zaangażowanie w sprawę poproszono także zespoły kuratorskiej służby sądowej wykonujące orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz karnych w Jeleniej Górze. Nie wskazano żadnej osoby.

W przypadku, gdy przemoc w rodzinie towarzyszy problem uzależnień, mieszkańcy Szklarskiej Poręby mieli możliwość korzystania z poradnictwa diagnostyczno-lekarskiego (lekarza psychiatry), terapeutycznego oraz indywidualnych sesji i terapii na terenie Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia „Radzimowice” w Szklarskiej Porębie.

4. Poprawa skuteczności działań osób i służb zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizacja działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie wymaga współpracy szeregu instytucji i podmiotów (OPS, Sądy, kuratorzy sądowi, instytucje oświatowe, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja i in.), gdyż są to działania wielopoziomowe, zróżnicowane lub wzajemnie uzupełniające się. Funkcjonujące w gminach powiatu Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składają się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W ich skład wchodzi także kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. W ramach Zespołu tworzy się grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonują we wszystkich Gminach powiatu. Na bieżąco diagnozowano i monitorowano rozmiary przemocy w rodzinie w powiecie, poddawano analizie formy i efekty udzielonego wsparcia (zbieranie informacji dotyczących rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, a w szczególności w rodzinach, gdy przemoc powielana była z pokolenia na pokolenie). Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan działania pomocy rodzinie. Następnie podejmowano działania w środowisku zagrożonym przemocą, w celach zapobiegawczych bądź interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Zacieśniono współpracę między pracownikami różnych służb, instytucji i organizacji pozarządowych. Aktualizowano bazę danych o instytucjach pomocowych oraz prowadzono stałą wymianę informacji z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy. Udostępniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Uczestniczono w spotkaniach instruktażowych (szkoleniach), w tym podczas posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych. Uczestniczyli w nich przedstawiciele różnych grup zawodowych zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

W ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2020 roku zrealizowano ponadto następujące przedsięwzięcia:

- ✓ zorganizowano szkolenie na temat: „Ryzyko wypalenia zawodowego pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej”, szkolenie miało charakter warsztatowy, było skierowane do środowiska pracowników OPS utrzymujących bezpośrednie kontakty z podopiecznymi, celem wsparcia tej grupy zawodowej, stworzono dla nich przestrzeń bezpiecznej i kontrolowanej, wzajemnej superwizji, spotkanie prowadzone było przez psychologa zatrudnionego w centrum,
- ✓ przeprowadzono dwa szkolenia na temat: „Warsztaty kompetencji rodzicielskich” poprowadzone przez pedagoga OIK oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, skierowane do rodzin zastępczych oraz rodziców biologicznych, którym władza rodzicielska została ograniczona; spotkania miały formę wykładu, ćwiczeń, dyskusji, a także wspólnej pracy warsztatowej; obejmowały tematykę związaną z pełnieniem ról wychowawczych, metod wychowania, budowania relacji i więzi rodzinnych,
- ✓ przeprowadzono szkolenie dla rodziców zastępczych na temat: „Trudne emocje nastolatka – jak sobie z nimi radzić?”, spotkanie miało formę wykładu, ćwiczeń, dyskusji, a także wspólnej pracy warsztatowej; celem szkolenia było podniesienie kwalifikacji rodzicielskich oraz wsparcie w procesie wychowawczym nastolatka, spotkanie prowadzone było przez psychologa i pedagoga zatrudnionego w centrum.

VIII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ na lata 2018 – 2020”

W roku 2018 opracowano i przyjęto do realizacji *Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020*. Program przyjęto Uchwałą Nr XLIV/223/2018 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 28 marca 2018 r. Celem głównym Programu jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie karkonoskim, poprzez realizację n/w celów szczegółowych:

1. Podejmowanie działań zmierzających do powstawania nowych rodzin zastępczych.
2. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego.
3. Zapewnienie odpowiedniej jakości pracy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
4. Współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami w zakresie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu zadań.
5. Zapewnienie miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu jeleniogórskiego.

1. Podejmowanie działań zmierzających do powstawania nowych rodzin zastępczych

W roku 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podjęło szereg działań dotyczących promowania rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych rodzin.

Centrum prowadzi stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której znajduje się informacja o ciągłym naborze kandydatów na rodziców zastępczych. Informacje są również umieszczane na profilu Facebook Powiatu Karkonoskiego oraz w lokalnych mediach.

Podejmowano i uczestniczano w przedsięwzięciach przybliżających obszar związany z rodzinną pieczą zastępczą poprzez kampanię promocyjną „Zostań rodzicem zastępczym”, w ramach której zaprojektowano i rozprowadzono kalendarze, plakaty oraz ulotki związane z rodzinną pieczą zastępczą.

Zaplanowano akcję informacyjną polegającą na organizacji cyklu spotkań dot. rodzicielstwa zastępczego, które miały się odbyć na terenie wszystkich gmin Powiatu Karkonoskiego. Pierwsze spotkanie miało miejsce dnia 9 stycznia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mysłakowicach, kolejne - dnia 6 lutego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeżowie Sudeckim. Ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 kolejne zaplanowane spotkania zostały zawieszone do czasu unormowania sytuacji w kraju.

Do okolicznych parafii rozesłano pisma z prośbą o włączenie się w działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez nagłaśnianie wśród członków Parafii informacji o organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze bezpłatnych szkoleniach dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz rozpowszechnianie przekazanych ulotek informacyjnych i plakatów.

W ramach akcji promujących rodzicielstwo zastępcze wystosowano do Wójtów Gmin i Burmistrzów Miast Powiatu Karkonoskiego pisma z prośbą o aktywne włączenie się w działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, poprzez umieszczanie przekazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze pieczątki promującej rodzicielstwo zastępcze na kopertach korespondencji wychodzącej z Urzędu Gminy/Miasta.

Pod koniec 2020 r. Centrum zorganizowało szkolenie programem „PRIDE” dla kandydatów na rodziców zastępczych. Ze względu na rozprzestrzeniającą się epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 spotkania zostały zawieszone do czasu unormowania sytuacji w kraju. W szkoleniu uczestniczy 8 osób, w tym dwa małżeństwa.

W powiecie funkcjonowało siedem zawodowych rodzin zastępczych, w tym dwie zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego. Wszystkie postanowienia sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej były realizowane na bieżąco.

2. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego

W roku 2020 nie wystąpiły żadne zakłócenia w wypłacie wynagrodzeń, świadczeń i dodatków przysługujących rodzinom zastępczym. W roku 2020 w powiecie funkcjonowało 119 rodzin zastępczych, w których przebywało 156 dzieci. Wśród nich występują rodziny z dziećmi pochodzącymi z innych powiatów (27 RZ - 31 dzieci), a 24 dzieci z naszego powiatu przebywało w 22 rodzinach zastępczych w innych powiatach. W tych przypadkach, zwrot wydatków odbywał się stosownie do zawieranych porozumień.

W roku 2020 Centrum na bieżąco prowadziło indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Rodzinom umożliwiono dostęp do szeroko rozumianego wsparcia, które realizuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Trudności, na jakie najczęściej wskazywały rodziny to:

- ✓ trudności wychowawcze (niskie wyniki szkolne, brak motywacji do nauki, kłamstwa, zachowania buntownicze),
- ✓ problemy emocjonalne dzieci,
- ✓ obniżone poczucie własnej wartości u dzieci przebywających w pieczy zastępczej, niska samoocena.

W odpowiedzi na potrzeby, rodzinom zastępczym, zapewniono możliwość udziału w szkoleniach mających na celu podniesienie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Była to także okazja do poznania się, wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia.

W roku 2020 przeprowadzono 2 szkolenia, w których uczestniczyło 15 rodzin zastępczych (2019 r. – 3 szkolenia, 17 rodzin zastępczych). Szkolenia obejmowały następującą tematykę:

- ⇒ „Warsztaty kompetencji rodzicielskich”,
- ⇒ „Trudne emocje nastolatka – jak je zrozumieć?”.

Kolejną formą pomocy zorganizowaną przez Centrum dla funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych jest grupa wsparcia. Składa się ona z osób o równym wobec siebie statusie, połączonych wspólnym problemem i chęcią radzenia sobie z nim. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny, zgodny z wewnętrzną gotowością poszczególnych osób i rodzin.

W roku 2020 w powiecie funkcjonowało 119 rodzin zastępczych, w których przebywało 156 dzieci (2019 rok: 128 RZ – 162 dzieci). Podobnie jak w roku ubiegłym, Centrum zatrudniało 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, trzech w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy i dwóch na podstawie umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Koordynator może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. W roku 2020 opieką koordynatora objęto 75 rodzin zastępczych, a w stosunku do pozostałych rodzin (ok. 44) zadania koordynatora wykonywał organizator rodzinnej pieczy zastępczej. W ubiegłym roku nie był realizowany „Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” finansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ogólny koszt zadania w kwocie 224 396,00 zł został sfinansowany ze środków Centrum.

Koordynatorzy wspierali rodziny zastępcze w trudach codziennej pracy i pomagali w rozwiązywaniu występujących trudności. Współpracowali z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, psychoterapeutami, psychiatrami. W przypadkach tego wymagających, zapewniali rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy np. psychiatrycznej. Elastyczna forma zatrudniania koordynatorów umożliwia wykonywanie obowiązków, w tym kontakt z dzieckiem w domu i poza nim, również poza standardowymi godzinami pracy (popołudnia, godziny wieczorne, soboty, niedziele). Częstotliwość kontaktów umożliwia pełniejszy ogląd dotyczący sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka oraz wywiązywania się z roli rodziców zastępczych, sprzyja budowaniu zaufania niezbędnego w procesie ochrony dziecka i wsparcia rodziny.

Rodziny zastępcze otrzymywały pomoc finansową wynikającą z obowiązujących przepisów. Nie wystąpiły żadne zakłócenia związane z ich realizacją. Corocznie występowało również o dodatkowe środki w ramach rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Pozyskano w ten sposób środki w wysokości 12 624 zł na sfinansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych (rodzina zastępcza z jednym dzieckiem).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze realizowało projekt pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Głównym celem projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej, poprzez wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej, rodziców zastępczych, wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie w zakresie edukacji zdalnej. Kwota środków przyznana dla Powiatu Karkonoskiego wyniosła 351 605 zł. Łącznie objęto wsparciem 98 rodzin zastępczych oraz dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Z funduszy zakupiono sprzęt komputerowy i audiowizualny dla rodzin zastępczych: 91 laptopów, 80 zestawów (drukarka i słuchawki), 3 zestawy (drukarka i kamera). Dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze otrzymały: 6 laptopów, 6 zestawów (drukarka i słuchawki), telewizor. Ponadto rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze otrzymały środki ochrony osobistej: maseczki, rękawiczki, płyny dezynfekcyjne.

Dzięki współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w okresie od 23 lipca do 5 sierpnia 2020 r. w Ośrodku Wypoczynkowym „BURSZTYN” w nadmorskiej miejscowości Międzywodzie, ośmioro dzieci z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uczestniczyło w kolonii.

3. Zapewnienie odpowiedniej, jakości pracy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Funkcjonujący w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizuje zadania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W jego skład wchodzi: kierownik, pedagog, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog oraz radca prawny. W roku 2020 zatrudniano 5 koordynatorów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, każdy koordynator miał pod opieką łącznie nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. W analizowanym okresie, wszystkie prośby rodziców zastępczych o przydzielenie koordynatora zostały rozpatrzone pozytywnie. Koordynatorzy systematycznie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych oraz samokształcenie. Ponadto, korzystali z poradnictwa zawodowego, służącego zachowaniu i wzmocnieniu kompetencji oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego. W sytuacjach tego wymagających (m.in. spotkania dzieci z rodzicami) do dyspozycji pracowników pozostają dwa odpowiednio wyposażone pokoje zapewniające intymność i poufność spotkań.

4. Współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami w zakresie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu zadań

Realizacja zadań związanych z pieczą zastępczą opierała się na współpracy i zaangażowaniu wielu służb, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. Wśród nich należy wymienić m.in. ośrodki pomocy społecznej, sądy i ich organy pomocnicze, instytucje oświatowe, podmioty lecznicze. Współpraca ta przybierała mniej lub bardziej sformalizowane formy służące wymianie informacji oraz konieczności zapewnienia dzieciom opieki. Ważnym źródłem informacji były szkoły i ośrodki pomocy społecznej. Ośrodki na bieżąco informowano o funkcjonujących na ich terenie rodzinach zastępczych. Szkoły (przedszkola) przekazywały opinie dotyczące funkcjonowania dziecka w szkole (przedszkolu) oraz przebieg współpracy z rodzicami zastępczymi. Centrum, dwa razy w roku, (co sześć miesięcy) formułowało zapytania dotyczące zakresu, o którym mowa wyżej. Zatrudniani przez Centrum koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podejmowali bezpośrednią współpracę z wieloma instytucjami – w odniesieniu do konkretnego dziecka. Ocena sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej odbywała się w trybie posiedzeń z udziałem rodziców zastępczych, psychologa, pedagoga, właściwych asystentów rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej). Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej zapraszano również przedstawicieli sądu rodzinnego, ośrodków pomocy społecznej, instytucji oświatowych, a także osoby bliskie dziecku. Oceny dokonywano pod kątem zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej i możliwości powrotu do domu. W roku 2020 odbyło się 228 posiedzeń. Do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przekazano 214 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

5. Zapewnienie miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu jeleniogórskiego

W roku 2020 w powiecie funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego:

- ⇒ Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie (30 miejsc).
- ⇒ Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece (14 miejsc).

Druga z wymienionych placówek prowadzona jest na zlecenie powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze. Umowę zawarto na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2021 roku.

Obie placówki posiadały zezwolenie na prowadzenie działalności - wpis do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W przypadku braku możliwości umieszczenia dzieci w wymienionych wyżej placówkach, dzieci umieszczane są w placówkach poza powiatem.

IX. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDROŻENIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE NA LATA 2017 - 2020”

Uchwałą Nr XXXI/161/2017 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 kwietnia 2017 roku przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017-2020”. Program ten pozostaje w spójności z „Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020”, przyjętym Uchwałą Nr V/23/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 roku. Celem głównym programu jest promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Karkonoskim. Realizacja zadań przebiega wielopoziomowo przy współpracy szeregu instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie. Poniżej przedstawiono realizację Programu w roku 2020.

1. Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej roli rodziny

W 2020 roku w działania wspomagające wychowawczą i edukacyjną rolę rodziny, aktywnie włączyły się szkoły funkcjonujące na terenie powiatu karkonoskiego, Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (w Kowarach i Szklarskiej Porębie) oraz Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze wraz z podległymi jej pięcioma Komisariatami.

Z zebranych informacji wynika, że na terenie szkół realizowane były programy profilaktyczno-wychowawcze m. in. „Dlaczego przestrzeganie praw, norm, zasad, regulaminów jest podstawą ładu i porządku”, „Czym są wartości i jaką pełnią rolę w życiu”, „Jak dbać o zdrowie i bezpieczeństwo”, „Nastoletnia depresja – przyczyny, objawy, leczenie, zapobieganie”, „Jaka wartość ma przyjaźń w życiu człowieka”, „Dlaczego warto pomagać”, „Jak nie zostać robotem”, „Mediacje rówieśnicze jako metoda skutecznego rozwiązywania konfliktów”, „Profilaktyka zachowań agresywnych i przemocowych”, „Radzimy sobie ze swoimi emocjami”, „Palenie jest niezdrowe” – nie pal przy mnie proszę – biernie palenie, wpływ nikotyny na układ nerwowy”, „Przyjazna zabawa to dobra sprawa – umiejętność rozwiązywania konfliktów”, „Dzień życzliwości – przyjaźń i tolerancja”, „Garść informacji o alkoholu – pułapka czy napój szczęścia?”, „Substancje psychoaktywne i ich szkodliwość – mity o narkotykach, nie wszystkie uzależnienia, zawsze można to przerwać, tylko raz, trzeba długo brać aby się uzależnić”, „Bezpiecznie i zdrowo”, „Dziecko w sieci- wirtualny świat, szanse i zagrożenia”, „Zanim weźmiesz pomyśl, zanim shejtujesz – zastanów się!”, „Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły i w drodze do szkoły”, „Bezpieczne korzystanie z przejść dla pieszych, poboczy i w środkach komunikacji”, „Ryzykowne zachowania dzieci i młodzieży w aspekcie agresji i przemocy”. Realizowane były również zajęcia informacyjne i edukacyjne dla uczniów związane z tematyką agresji i przemocy, w tym domowej i jej zapobieganie w formie wykładów i warsztatów oraz rozmów w trakcie nauki stacjonarnej i online. W zakresie profilaktyki zorganizowano również zajęcia profilaktyczno-edukacyjne: spotkanie przedstawiciela policji z uczniami klas IV Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Jeżowie Sudeckim w zakresie bezpieczeństwa.

Realizowane były również zajęcia informacyjne i edukacyjne dla uczniów związane z tematyką agresji i przemocy, w tym domowej i jej zapobieganie w formie wykładów i warsztatów oraz rozmów w trakcie nauki stacjonarnej i online. W zakresie profilaktyki zorganizowano również zajęcia profilaktyczno-edukacyjne: spotkanie przedstawiciela policji z uczniami klas IV Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Jeżowie Sudeckim w zakresie bezpieczeństwa.

Organizowano również spotkania wychowawców klas i pedagoga z zespołami klasowymi w celu przekazania uczniom informacji i broszur na temat instytucji udzielających pomocy w przypadku wystąpienia problemu przemocy. Odbyło się spotkanie młodzieży z psychologiem w ramach, którego przeprowadzono warsztaty radzenia sobie z emocjami - rozładowanie napięć w sposób społecznie akceptowalny. Kolejne warsztaty to spotkanie z prawnikiem i mediatorem „Mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów”, „Praca zarobkowa w czasie wolnym młodocianych pracowników jak uniknąć nieporozumień i sytuacji konfliktowych”. Spotkanie z terapeutą MONAR – profilaktyka zachowań ryzykownych w tym organizacja czasu wolnego, wachlarz możliwości jakie daje ruch, sport, pasje itp. W ramach spotkań z rodzicami wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni poruszali problematykę prawidłowych metod wychowawczych, budowania więzi, zaspokajania potrzeb. Ponadto

odbywały się indywidualne rozmowy z rodzicami na temat metod skutecznej komunikacji z dzieckiem, rozmowy dotyczyły porad rozwiązywania konfliktów pomiędzy rodzicem a dzieckiem unikając zachowań agresywnych czy też zachowań, które mogłyby prowadzić do wzbudzenia agresji każdej ze stron konfliktu. Rodzice zostali powiadomieni o możliwości udziału ich oraz ich dzieci w bezpłatnych zajęciach z edukacji prawnej prowadzonych przez Młodzieżowy Uniwersytet Praw w formie on –line.

W okresie od marca do czerwca 2020 r. (czas zdalnego nauczania z uwagi na sytuację epidemiczną panującą w kraju spowodowaną SARS-CO-V-2 (COVID-19) uczniowie otrzymywali wsparcie pedagogów oraz psychologów w formie zdalnej. Rodzicom zostały udostępnione poradniki z informacjami, artykuły dotyczące wsparcia uczniów w sytuacji pandemii oraz odczuwania lęku. Na stronach internetowych szkół udostępniano artykuły „Profilaktyka i zdrowie” nt. profilaktyki zdrowia fizycznego oraz psychicznego w okresie pandemii. Przekazano uczniom również informacje na temat Dziecięcego Telefonu Zaufania, Rzecznika Praw dziecka oraz bezpiecznego czatu internetowego prowadzonego na stronie brpd.gov.pl

W miesiącu listopadzie i grudniu rodzice mogli uczestniczyć w domowych webinarach z zakresu komunikacji z dzieckiem „Nie mówię ale chcę się komunikować”, „jak rozpoznać pierwsze symptomy depresji u nastolatków”.

Na stronie internetowej PCPR znajdują się materiały dotyczące przemocy. W zakładce pt. „Przemoc” zamieszczono informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie, instytucji udzielających pomocy i wsparcia ofiar przemocy, procedury „Niebieskiej Karty”, placówek zapewniających miejsca schronienia, podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne, a także przepisy i porady prawne.

Funkcjonariusze policji przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Informacje zamieszczono na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze oraz jednostkach i komórkach KMP. Celem funkcjonariuszy było inicjowanie działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych również do mieszkańców nieobjętych procedurą NK, po to by zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie. Podejmowało inicjatywy ukierunkowane na przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień i patologii wśród dzieci i młodzieży. W ramach pedagogizacji rodziców edukowano dorosłych na terenie szkół i placówek wszystkich szczebli w powiecie nt. wychowywania bez przemocy, promowano prawidłowe metody wychowawcze i wszelkie formy wspólnego spędzania czasu wolnego, służące wzmocnieniu więzi rodzinnych.

Funkcjonujący w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielał wsparcia mieszkańcom powiatu karkonoskiego. Świadczone bezpłatną pomoc w zakresie problemów opiekuńczo-wychowawczych, przemocy lub innej sytuacji kryzysowej w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego.

2. Wsparcie osób zawodowo zajmujących się zjawiskiem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zwiększenie profesjonalizmu ich działań

Realizacja działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie wymaga współpracy szeregu instytucji i podmiotów (m.in. OPS, Sądy, kuratorzy sądowi, instytucje oświatowe, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja), gdyż są to działania wielopoziomowe, zróżnicowane lub wzajemnie uzupełniające się. Funkcjonujące w gminach powiatu Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składają się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W ich skład wchodzi także kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zespół koordynuje działania wszystkich instytucji pomocowych. Rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. W ramach Zespołu tworzy się grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonują we wszystkich gminach powiatu (dziewięć Zespołów). Na płaszczyźnie pomoc społeczna - oświata - policja przebiegała systematyczna współpraca (zgłoszenia i informacje dot. interwencji w rodzinie z powodu przemocy, zaniedbania ze strony rodziców czy opiekunów, podejmowanie wspólnych działań, stała wymiana informacji na temat rozmiarów tego zjawiska w powiecie oraz zaktualizowanej bazy danych o instytucjach pomocowych).

W ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2020 roku zrealizowano szkolenie na temat: „Ryzyko wypalenia zawodowego pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej”, szkolenie miało

charakter warsztatowy, było skierowane do środowiska pracowników OPS utrzymujących bezpośrednie kontakty z podopiecznymi, celem wsparcia tej grupy zawodowej, stworzono dla nich przestrzeń bezpiecznej i kontrolowanej, wzajemnej superwizji, spotkanie prowadzone było przez psychologa zatrudnionego w centrum.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2021

Podstawę przedstawienia wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej wraz ze składanym sprawozdaniem stanowi art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.).

- Modernizacja istniejącej infrastruktury domów pomocy społecznej.
- Utrzymanie jakości standardu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej prowadzone na terenie Powiatu Karkonoskiego.
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- Organizowanie szkoleń, doskonalenie zawodowe oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej na terenie powiatu karkonoskiego.

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Jeleniej Górze
Wójcik
Ewelina Wójcik

